

Ustanowienie Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030.

M.P.2023.1232 z dnia 2023.11.15

Status: Akt obowiązujący

Wersja od: 15 listopada 2023r.

Wejście w życie:

1 stycznia 2024 r.

Wygasa z końcem dnia:

31 grudnia 2030 r.

zobacz:

ogólne

uchwała wygasa z końcem dnia 31 grudnia 2030 r. zgodnie z tytułem nin. uchwały.

UCHWAŁA Nr 205 RADY MINISTRÓW z dnia 9 listopada 2023 r.

w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030

Na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 oraz z 2023 r. poz. 289, 535 i 1606) Rada Ministrów uchwała, co następuje:

§ 1. Ustanawia się Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.

ZAŁĄCZNIK

RZĄDOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ NA LATA 2024-2030

Spis treści

Wstęp

I. Cele Programu

II. Założenia Programu

III. Adresaci Programu

IV. Realizatorzy Programu

V. Akty prawa krajowego oraz programy wieloletnie

VI. Obszary, kierunki i działania Programu

Obszar 1: Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna

1.1. Poszerzenie wiedzy ogółu społeczeństwa, w tym zainteresowanych służb, na temat zjawiska przemocy domowej

1.2. Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej

1.3. Ograniczenie treści przemocowych w mediach

1.4. Poprawa jakości systemu działań profilaktycznych

1.5. Realizacja programów przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej

Obszar 2: Ochrona, pomoc i wsparcie osób doznających przemocy domowej

2.1. Rozwój infrastruktury instytucji rządowych i samorządowych, a także podmiotów oraz organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej oraz wypracowanie zasad współpracy

2.2. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom doznającym przemocy domowej

2.3. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej

2.4. Monitorowanie działań pomocowych

Obszar 3: Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową

3.1. Tworzenie i rozszerzanie oferty działań wobec osób stosujących przemoc domową, realizowanych przez instytucje rządowe i samorządowe oraz podmioty i organizacje pozarządowe, a także wypracowywanie i doskonalenie zasad współpracy między tymi instytucjami i podmiotami oraz organizacjami pozarządowymi i wdrażanie do realizacji

3.2. Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy domowej

3.3. Realizowanie wobec osób stosujących przemoc domową programów korekcyjno-edukacyjnych zmierzających do zaprzestania stosowania przemocy domowej

3.4. Realizowanie wobec osób stosujących przemoc domową programów psychologiczno-terapeutycznych zmierzających do zaprzestania stosowania przemocy domowej

3.5. Realizowanie programów wspierających dla osób stosujących przemoc domową zmierzających do utrwalenia i wzmocnienia zmian zapoczątkowanych programami korekcyjno-edukacyjnymi dla osób stosujących przemoc domową lub psychologiczno-terapeutycznymi dla osób stosujących przemoc domową

Obszar 4: Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

4.1. Podnoszenie jakości kształcenia i doskonalenia zawodowego osób przygotowujących się do realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz osób realizujących te zadania

4.2. Wyznaczanie kierunków działań dla podmiotów i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej

4.3. Podnoszenie kompetencji osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

4.4. Wzmacnianie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

VII. Przewidywane skutki finansowe

VIII. Przewidywane efekty realizacji Programu

IX. Sposób monitorowania i sprawozdawczości

Wstęp

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. w art. 18, art. 47, art. 48 i art. 71 wskazuje, że instytucja rodziny, definiowana w systemie praw człowieka jako "naturalna i podstawowa komórka społeczeństwa" (art. 16 ust. 3 Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka), jest objęta szczególną ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej, a jej dobro państwo ma obowiązek uwzględnić w swojej polityce społecznej.

Szczególnie chroniona instytucja rodziny ustrojowo jest łączona z podstawową dla systemu praw człowieka zasadą ochrony życia rodzinnego (art. 47 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej) i prawem rodziców do wychowywania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniem (art. 48 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej).

Jednocześnie, w duchu subsydiarności działań władzy publicznej, przepis art. 33 Konstytucji nakłada na nią obowiązek konstruowania polityki rodzinnej i społecznej z uwzględnieniem zasady równych praw mężczyzn i kobiet w życiu rodzinnym, politycznym, społecznym i gospodarczym. Zgodnie z art. 72 Konstytucji, Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka, a każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją.

Nie budzi wątpliwości fakt, że zadaniem instytucji i organizacji publicznych jest ochrona osób przed przemocą, również krzywdzeniem ze strony osób bliskich.

Ustrojową zasadą jest także szczególna pomoc ze strony władz publicznych dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej (art. 71 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej). Rodziny doznające przemocy pozostają w trudnej sytuacji społecznej, co jest podstawą do udzielania im szczególnej pomocy przy użyciu metod i narzędzi określonych w obecnie obowiązującym porządku prawnym.

Badania empiryczne oraz doświadczenie wskazują, że prawidłowo funkcjonujące środowisko rodzinne jest optymalnym środowiskiem rozwoju i samorealizacji. Natomiast przemoc jest jednym z ważnych zagrożeń dla realizacji tej podstawowej funkcji rodziny, jak i dla samorealizacji każdego z jej członków.

Statystycznie większość osób doznających przemocy domowej stanowią kobiety. Innymi szczególnie wrażliwymi kategoriami osób doznających przemocy domowej są m.in.: małoletni, osoby starsze oraz osoby niepełnosprawne.

Dodatkowo przepisy ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 535) wprowadzają rozszerzenie kręgu osób doznających przemocy domowej, zwłaszcza o byłego małżonka, byłego partnera lub innego członka rodziny, niezależnie od faktu zamieszkiwania z osobą stosującą przemoc domową.

Szczególna ochrona i wsparcie powinny być dedykowane małoletnim, zarówno doznającym przemocy domowej, jak i będącym świadkami przemocy, którzy zgodnie ze zmianami ustawowymi są uznawani jako osoby doznające przemocy domowej.

Diagnoza sytuacji

Przemoc domowa jest w Polsce, podobnie jak w innych krajach, jednym z problemów społecznych, który wymaga podejmowania szeroko zakrojonych działań przeciwdziałających temu zjawisku.

Niebagatelny wpływ na stosowanie przemocy domowej ma dziedziczenie wzorca przemocy ze środowiska pochodzenia. Dzieci wychowujące się w środowisku domowym z problemem przemocy przyswajają sobie zachowania dorosłych, których są świadkami lub ofiarami. Uczą się, że sposobem rozwiązywania konfliktów jest przemoc.

Wpływ na stosowanie przemocy domowej może mieć także uzależnienie od alkoholu lub jego nadużywanie. Statystyki pokazują, że wiele osób stosujących przemoc domową w chwili popełnienia czynu jest pod wpływem alkoholu. Należy pamiętać, że alkohol osłabia kontrolę nad zachowaniem i zwiększa prawdopodobieństwo reagowania złością i gniewem na trudności. Uzależnienie od alkoholu nie zwalnia z odpowiedzialności za swoje czyny, mimo że osoby stosujące przemoc często wykorzystują fakt bycia nietrzeźwym jako czynnik usprawiedliwiający ich zachowanie. Coraz częściej przyczyną przemocy domowej jest uzależnienie nie tylko od alkoholu, ale także uzależnienie od innych substancji psychoaktywnych. Zgodnie z danymi przedstawionymi w Raporcie o stanie narkomanii w Polsce - w

2018 r. odsetek populacji w wieku 15-64 lata sięgających po narkotyki wyniósł 5,4%.

Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej w oparciu o postanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie realizowanego w różnych perspektywach czasowych zlecało przeprowadzenie badań mających na celu zdiagnozowanie zjawiska przemocy domowej. Badania realizowano co dwa lata wskazując w nich szczególnie obszary poddawane analizie.

W 2019 r. na zlecenie Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej było realizowane badanie pn. "Ogólnopolska diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie", które pokazało, że zwiększa się świadomość Polaków na temat zjawiska przemocy domowej, jak i na temat mechanizmów doznawania przemocy.

Na poziomie deklaracyjnym zdecydowana większość Polaków nie myśli o przemocy domowej w sposób stereotypowy i potrafi zidentyfikować zachowania, które świadczą o występowaniu przemocy. Badanie pokazało, że ok. 85%-90% Polaków identyfikuje różne sytuacje, które świadczą o występowaniu przemocy jako nieakceptowalne, co może świadczyć o coraz większej świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej. Nadal jednak około 10% dorosłych osób uznaje różnego rodzaju przemocowe zachowania za normalne.

Kobiety i mężczyźni nieco różnią się w tym, jak postrzegają przemoc. W największym stopniu w odniesieniu do stwierdzenia "Rodzice mają prawo bić swoje dzieci", z którym zgadza się 13% mężczyzn i 5% kobiet. Ogólną regułą jest to, że mężczyźni w większym zakresie akceptują dopuszczalność analizowanych w badaniu przejawów przemocy.

Najbardziej kontrowersyjna opinia na temat przemocy domowej to stwierdzenie "Ofiary przemocy domowej akceptują swoją sytuację". W tym przypadku Polacy są podzieleni niemal po równo - około 40% zgadza się z tym poglądem i tyle samo nie zgadza, pozostałe osoby nie mają wyrobionego zdania.

Osoby, które uważają, że z różnych powodów lepiej nie wtrącać się w życie rodzin doznających przemocy, stanowią około kilkunastu procent ogółu społeczeństwa. Zdaniem ekspertów w praktyce waga tego problemu jest większa, bo ludzie, którzy realnie obserwują przemoc w swoim otoczeniu, rzeczywiście boją się reagować lub też nie wiedzą, co powinni zrobić. Z tego względu działania edukacyjne i kampanie społeczne powinny koncentrować się również na świadkach przemocy i na tym, jak należy reagować w sytuacji bycia świadkiem przemocy.

W 2019 r. ówczesny Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zlecił przeprowadzenie badania, z którego wynika wysoka skuteczność programów dla osób stosujących przemoc domową. Badanie pn. "Skuteczność oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie" pokazało, że programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową oceniane są jako skuteczne (82,9%) przez osoby prowadzące programy. Członkowie zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych również w większości oceniali programy jako skuteczne.

W 2021 r. na zlecenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej zostało przeprowadzone badanie "Ogólnopolska diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie wobec dzieci". Głównym celem badania było

dokonanie diagnozy skali zjawiska przemocy domowej wobec dzieci w Polsce.

Według Polaków najbardziej rozpowszechnioną formą przemocy domowej wobec dzieci była przemoc psychiczna. W drugiej kolejności najczęściej występujące to: zaniedbanie oraz przemoc fizyczna. Prawie co piąte dziecko w Polsce doznawało przemocy fizycznej (19%) i psychicznej (18%). 9% doznało przemocy ekonomicznej, a 8% seksualnej.

Nieznacznie częściej osobą stosującą przemoc był mężczyzna. 54% mężczyzn przyznało, że zdarzyło im się dać dziecku klapsa, w porównaniu do 45% kobiet. Co piąty Polak przyznał, że były sytuacje, kiedy obrażał, zwymyślał dziecko oraz uderzył je dłońmi po ciele a 15% przyznaje, że zdarzyło mu się zastraszać dziecko (odpowiednio 13%, 15% oraz 9% w przypadku kobiet). 38% dzieci poniżej 18 lat dostało od rodzica/opiekuna klapsa. 16% dzieci poniżej 18. roku życia było obrażane i wyzywane, 12% zostało kiedykolwiek uderzone dłońmi po ciele, a 8% doznaje/doznawało zastraszania.

Większość osób (61%), które zaobserwowały przemoc w swoim otoczeniu, podjęła w związku z tym działania. Była to przede wszystkim rozmowa, uświadomienie problemu (26%) oraz zgłoszenie na Policję (20%) czy do pomocy społecznej (18%). Osoby, które nie podjęły żadnych działań w związku z zauważeniem występowania przemocy, przyznały, że nie zrobiły tego głównie ze względu na poczucie, że nie chcą się wtrącać (19%) i z obawy, strachu (19%).

Polacy ocenili swoją wiedzę dotyczącą przemocy domowej na dość wysoką. Prawie połowa (49%) uważa, że wie o przemocy domowej wobec dzieci dużo lub sporo (43%).

Zdaniem prawie co trzeciego Polaka (34%) problem przemocy domowej wobec dzieci w trakcie pandemii nasilił się. Osoby, które miały kontakt z instytucjami lub korzystały z ich pomocy w czasie pandemii, generalnie oceniają, że spadła ich dostępność, natomiast nie wpłynęło to znacząco na pogorszenie się skuteczności otrzymanej pomocy.

Doświadczenia przemocy w dzieciństwie w bardzo dużym stopniu rzutują na dorosłe życie. Wyniki badania pokazały, że prawie co trzeci Polak (32%) przyznaje, że w dzieciństwie doświadczał przemocy fizycznej, a 28% badanych przyznało, że doznawało przemocy psychicznej. Przemocy najczęściej dopuszczali się członkowie najbliższej rodziny: ojciec, matka, rodzeństwo.

Zdecydowana większość Polaków (81%) była również świadoma, że dziecko doznaje przemocy również wtedy, gdy widzi przemoc między swoimi rodzicami.

Polacy byli prawie jednomyślni w przekonaniu, że każdy, kto dostrzega przemoc w rodzinie wobec dziecka, powinien zareagować.

W 2022 r. Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej zleciło przeprowadzenie badań na temat skali zjawiska przemocy w rodzinie wśród kolejnej grupy osób, która może być szczególnie narażona na stosowanie przemocy domowej, tj. wśród osób starszych i niepełnosprawnych.

Z przeprowadzonych badań wynika, że wśród osób niepełnosprawnych najczęściej była wskazywana przemoc psychiczna (jej doznawanie zadeklarowało 78,1% osób niepełnosprawnych biorących udział w

badaniu) oraz fizyczna (57,8%). W przypadku osób starszych - przemoc psychiczna (87,3%), fizyczna (43,1%) i ekonomiczna (43,1%). Podobnie w przypadku osób starszych i osób niepełnosprawnych - przemoc psychiczna (70,2%) oraz fizyczna (45,2%) i ekonomiczna (41,1%).

Najczęściej występującą formą przemocy wobec osób starszych była przemoc psychiczna, a następnie przemoc fizyczna, ekonomiczna i zaniedbanie, a najrzadziej natomiast przemoc seksualna.

Przemocy fizycznej doznawały najczęściej osoby niepełnosprawne - 57,8% respondentów z tej grupy; w następnej kolejności osoby starsze niepełnosprawne - 45%; najrzadziej, ale równie często osoby starsze. Przemocy psychicznej najczęściej doznawały osoby starsze 87%, osoby niepełnosprawne 78%. Natomiast osoby starsze niepełnosprawne wskazały, że doznają przemocy psychicznej w 7%. Inaczej wyglądała sytuacja w przypadku przemocy seksualnej, której wśród badanych najczęściej doznawały osoby niepełnosprawne - co piąty badany z tej grupy; a w dalszej kolejności także co 6. osoba starsza niepełnosprawna oraz co 8. badana osoba starsza. Przemoc ekonomiczna była najczęściej doznana przez osoby starsze - 43% i osoby starsze niepełnosprawne - 41%. Doznawała jej też co trzecia badana osoba niepełnosprawna. Zaniedbania doznała co trzecia badana osoba starsza, 3% osób starszych niepełnosprawnych i co piąta badana osoba niepełnosprawna.

Jednym z ważniejszych wniosków płynących z pogłębionych wywiadów jakościowych, które dotyczyły rodzajów przemocy, jakiej doznają osoby starsze i osoby niepełnosprawne, jest to, że niemalże zawsze różne formy przemocy łączyły się ze sobą i były stosowane razem lub naprzemiennie w stosunku do tej samej osoby.

Osobą stosującą przemoc domową wobec osób starszych i niepełnosprawnych byli najczęściej mężczyźni z najbliższego środowiska domowego: mężowie, partnerzy, ojcowie, a rzadziej dorośli synowie.

Najczęściej wskazywane przejawy przemocy wobec osób starszych i niepełnosprawnych to znieważanie, wyzywiska, ośmieszanie, lekceważenie, zastraszanie, szantażowanie, zabieranie/używanie własności osoby starszej bez jej zgody, popychanie, szturchanie, zabieranie pieniędzy.

Ocena Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata: 2014-2020 oraz na kolejne perspektywy czasowe do roku 2023.

Wyniki wyżej przywołanych badań pokazały, że obecnie funkcjonujący system pomocy udzielanej osobom krzywdzonym jest skuteczny. Respondenci badania z 2019 r. pn. "Badanie skuteczności pomocy udzielanej osobom dotkniętym przemocą w rodzinie" pozytywnie ocenili działanie systemu wsparcia osób doznających przemocy domowej w Polsce. Osoby doznające przemocy, które skorzystały z różnorodnych form wsparcia, w 83% otrzymane wsparcie oceniły jako skuteczne. Najlepiej ocenianymi instytucjami w kontekście działań pomocowych były ośrodki pomocy społecznej oraz Policja. Jako najbardziej skuteczne formy wsparcia oprócz realizacji procedury "Niebieskie Karty" wskazywano poradnictwo psychologiczne oraz prawne, jak również pomoc oferowaną w ramach pracy socjalnej.

Na podstawie dotychczas zebranych danych ze sprawozdań z Realizacji Krajowego Programu

Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, jest możliwe przedstawienie danych dotyczących ostatnich lat realizowania postanowień Programu.

Ze Sprawozdania z Realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za rok 2021 wynika, że liczba sporządzonych formularzy "Niebieska Karta - A" przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów wszczynających procedurę wyniosła 82 092, w tym przez przedstawicieli:

- jednostek organizacyjnych pomocy społecznej - 10 907,
- Policji - 64 250,
- gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych - 2 566,
- oświaty - 3 231,
- ochrony zdrowia - 1 138,

Należy odnotować, że liczba sporządzonych w 2021 r. formularzy "Niebieska Karta - A" spadła w stosunku do 2020 r. (o 9 289), natomiast w 2022 r. w porównaniu do roku 2021 zwiększyła się o 1 104. Może to wskazywać na rozwój i skuteczność szeroko zakrojonych działań profilaktycznych, dzięki czemu istnieje możliwość rozpowszechniania wiedzy w środowisku lokalnym na temat zjawiska przemocy oraz działań realizowanych na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Instytucją, która w 2021 r. najczęściej uruchamiała procedurę "Niebieskie Karty", była Policja (78,26%). Na drugim miejscu pod względem liczby uruchomionych procedur znaleźli się przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej (13,29%). Do sporadycznych przypadków należało uruchomienie procedury przez pracowników ochrony zdrowia (4,51%).

Tabela Liczba sporządzonych formularzy "Niebieska Karta - A" przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów wszczynających procedurę w latach 2017-2021.

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021
Jednostki organizacyjne pomocy społecznej	13 667	11 177	12 083	10 065	10 907
Policja	75 662	73 153	74 313	72 601	64 250
Gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych	4 081	3 927	2 813	2 369	2 566
Oświata	4 184	4 431	4 849	5 307	3 231
Ochrona zdrowia	713	623	658	1 039	1 138
Razem	98 307	93 311	94 716	91 381	82 092

W całej Polsce w ramach instytucji pomagających osobom doznającym przemocy w rodzinie funkcjonowało w 2021 r. 826 jednostek. Wśród instytucji zdecydowaną większość stanowią punkty konsultacyjne - 513 (62,10%), a następnie ośrodki interwencji kryzysowej - 162 (15,25% - w tym 62 to

punkty interwencji kryzysowej), specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej - 37 (4,47%), ośrodki wsparcia - 17 (2,05%), domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży - 24 (2,90%) oraz 73 (8,83%) inne placówki świadczące specjalistyczną pomoc dla osób doznających przemocy domowej.

Szczególnie istotną rolę w udzielaniu kompleksowej pomocy osobom doznającym przemocy domowej spełniają specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, zwane dalej "SOW", w których jest zatrudniona wyspecjalizowana kadra pracownicza mająca duże doświadczenie w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz wdrażania nowatorskich rozwiązań w zakresie pracy z osobami doznającymi przemocy domowej, jak również z osobami tę przemoc stosującymi. W 2021 r. z oferty SOW skorzystały ogółem 4762 osoby. Osoby, które zgłaszają się do tego typu placówek, nie ponoszą żadnych opłat związanych z pobytem czy też świadczonymi usługami (psychologicznymi, prawnymi, medycznymi, socjalnymi). Ośrodki te nie podlegają również rejonizacji, dlatego osoby zamieszkujące np. w Warszawie mogą skorzystać z takiej pomocy w dowolnym SOW na terenie kraju, co ma niebagatelną wartość, gdyż umożliwia wyjście z kryzysu, a niejednokrotnie daje możliwość rozpoczęcia życia w nowym miejscu.

Tabela Liczba osób korzystających z pomocy w specjalistycznych ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie w latach 2017-2021.

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba osób korzystających z pomocy placówkach	8 558	6 792	6 139	4 611	4 762

Ze wspomnianego już badania skuteczności pomocy udzielanej osobom doznającym przemocy w rodzinie przeprowadzonego w 2019 r. wynika, że mimo istniejącej infrastruktury wsparcia osób krzywdzonych istnieją braki infrastrukturalne i kadrowe występujące najczęściej w przypadku małych miast i wsi. Dotyczą zwłaszcza specjalistycznej pomocy psychologicznej, terapeutycznej i psychiatrycznej skierowanej w szczególności do dzieci. Dlatego jest zasadny dalszy rozwój infrastruktury wsparcia w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, jak również rozwój działań związanych z szeroko pojętym poradnictwem i profilaktyką.

Ideą systemu przeciwdziałania przemocy domowej jest kompleksowa i skoordynowana działalność ukierunkowana na zdiagnozowanie przyczyn i zniwelowanie skutków występowania przemocy. Holistyczne podejście obejmuje całokształt procesów zachodzących w środowisku domowym z problemem przemocy, zatem konieczne jest pojmowanie rodziny jako pewnego systemu oddziałujących na siebie elementów, które dążą do uzyskania homeostazy. Stąd ważne jest podejmowanie działań zarówno na rzecz osób doznających przemocy, jak i tych, które ją stosują. W związku z tym w Krajowym Programie Przeciwdziałania Przemocy Rodzinie na lata 2014-2020 położono duży nacisk na rozwój oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową, w szczególności programów oddziaływań

korekcyjno-edukacyjnych, które mają doprowadzić do zaprzestania stosowania przemocy domowej.

Tabela Liczba osób uczestniczących w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych w latach 2017-2021.

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba osób uczestniczących w programach oddziaływań korekcyj no -edukacyj nych	9 101	8 765	8 880	7 288	8 209

Inną formą działań podejmowanych w celu zahamowania przemocy domowej jest realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową. Jest to zadanie wynikające z Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wprowadzone do realizacji w ramach Programu po raz pierwszy w 2017 r., jako uzupełnienie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową. W 2021 r. 152 podmioty realizowały pogramy psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc, do których przystąpiły 1 292 osoby. Spośród osób, które ukończyły programy psychologiczno-terapeutyczne, tylko 71 osób powróciło do zachowań polegających na stosowaniu przemocy, a z 3 194 uczestników, oddziaływania korekcyjno-edukacyjnych okazały się nieskuteczne w 220 przypadkach. Oznacza to, że zarówno programy oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych, jak i programy psychologiczno-terapeutyczne są skuteczną formą korygowania postaw i zachowań osób stosujących przemoc.

Zrealizowane w 2019 r. badanie dotyczące skuteczności oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych pokazało, że programy oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową nie są realizowane we wszystkich powiatach Polski, co powoduje, że nie wszyscy zainteresowani lub kierowani do programów mają możliwość skorzystania z nich. Ograniczenia są niekiedy spowodowane czynnikami niezależnymi od potencjalnych uczestników i organizatorów, np. trudnościami komunikacyjnymi z dojazdem. Są powiaty, w których jest niedostateczna liczba programów w odniesieniu do obserwowanych potrzeb. Dlatego rekomenduje się podejmowanie działań mających na celu zapewnienie w miarę możliwości ciągłości realizacji programów, aby maksymalnie skrócić okres oczekiwania na udział w programie. Wydłużający się okres oczekiwania na przyjęcie do programu lub jego rozpoczęcie negatywnie wpływa na motywację sprawcy przemocy do udziału w nim.

Ważnym elementem systemu jest profesjonalizacja służb. W tym celu w ramach Programu prowadzone są szkolenia dla osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej np. pracowników socjalnych, funkcjonariuszy Policji, kuratorów, przedstawicieli oświaty czy służby zdrowia. Szkolenia w większości województw dotyczyły głównie budowania lokalnych systemów przeciwdziałania przemocy domowej w oparciu o współpracę zespołów interdyscyplinarnych, dotyczyły również takich zagadnień jak: prawne aspekty przeciwdziałania przemocy, diagnozowania przemocy domowej, pomoc osobom pokrzywdzonym, pracy z rodziną wieloprotblemową, pracy z dzieckiem krzywdzonym, pracy z osobami doświadczającymi przemocy domowej, w tym z osobami starszymi i niepełnosprawnymi, oraz prowadzenia

dokumentacji i ochrony danych osobowych.

Tabela Liczba osób uczestniczących w szkoleniach w latach 2017-2021.

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba pracowników "pierwszego kontaktu" uczestniczących w szkoleniach	2742	3 567	4 061	2 769	3 580

W ramach Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie od 2017 roku dofinansowywano infolinię dla osób szukających wsparcia w związku z doznawaniem przemocy prowadzoną przez Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie "Niebieska Linia" na zlecenie Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom. Dzięki temu stała się ona bezpłatna i całodobowa. Infolinia (800-12-00-02) jest dostępna przez siedem dni w tygodniu. W wybranych godzinach prowadzone są również konsultacje w języku angielskim i rosyjskim, w wybrane dni działała też telefoniczna poradnia prawna. Rozmowy są bezpłatne dla dzwoniących osób.

Powyższe dane z badań oraz sprawozdań wskazują, że nadal istnieje potrzeba podejmowania szeroko zakrojonych działań zmierzających do zmniejszenia skali zjawiska przemocy domowej w Polsce, w szczególności przez rozwój różnych form pomocy osobom doznającym przemocy domowej. Wzrost świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej wpływa nie tylko na większą świadomość praw i możliwości skorzystania z pomocy przez osoby doznające przemocy domowej, ale również na uwrażliwienie "świadków" przemocy na konieczność reagowania na akty przemocy. Ważnym elementem systemu pozostają też różnorodne oddziaływania wobec osób stosujących przemoc domową - korygowanie postaw i zachowań osób stosujących przemoc domową wpływa na zapewnienie bezpieczeństwa osób krzywdzonych. Nieodłącznym elementem systemu jest też podnoszenie kompetencji służb, gdyż to od osób tzw. "pierwszego kontaktu" zależy jakość i efektywność udzielanej pomocy i wsparcia.

Zgodność Programu z międzynarodowymi dokumentami strategicznymi:

Problem przemocy domowej został dostrzeżony i zdiagnozowany także w innych państwach na całym świecie, czego wyrazem są podejmowane działania organizacji międzynarodowych, w tym m.in. Organizacji Narodów Zjednoczonych czy też Rady Europy, w celu ograniczenia tego zjawiska.

W szczególności należy tu wskazać na akty prawa międzynarodowego, zmierzające do przeciwdziałania przemocy wobec kobiet i dzieci oraz przemocy domowej, w tym m.in.:

Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ):

- Konwencja w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet z dnia 18 grudnia 1979 r.,
- Konwencja o prawach dziecka z dnia 20 listopada 1989 r.,
- Deklaracja o Eliminacji Przemocy wobec Kobiet z dnia 20 grudnia 1993 r. Rezolucja A/RES/48/104 Zgromadzenia Ogólnego ONZ,

- Rezolucja A/54/4 Zgromadzenia Ogólnego ONZ - Protokół Fakultatywny do Konwencji w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet z dnia 6 października 1999 r. Rady Europy,
- Rekomendacja Komitetu Ministrów Rady Europy nr R (85)4 w sprawie przemocy w rodzinie z 26 marca 1985 r.,
- Rekomendacja Komitetu Ministrów Rady Europy nr R (90)2 w sprawie reakcji społecznych na przemoc w rodzinie z 15 stycznia 1990 r.,
- Rekomendacja Rady Europy 1450 (2000) dotycząca przemocy wobec kobiet w Europie,
- Rekomendacja Komitetu Ministrów Rady Europy Rec. (2002)5 w sprawie ochrony kobiet przed przemocą z 30 kwietnia 2002 r.,
- Konwencja Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej sporządzona w Sтамбule dnia 11 maja 2011 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 961),
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/99/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie europejskiego nakazu ochrony (w sprawach karnych) (Dz. Urz. UE L 338 z 21.12.2011, str. 2),
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/93/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie zwalczania niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci oraz pornografii dziecięcej, zastępująca decyzję ramową Rady 2004/68/WSiSW (Dz. Urz. UE L 335 z 17.12.2011, str. 1, z późn. zm.),
- Dyrektywa 2012/29/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 października 2012 r. ustanawiająca normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw oraz zastępująca decyzję ramową Rady 2001/220/WSiSW (Dz. Urz. UE L 315 z 14.11.2012, str. 57).

Założenia ramowe

W 2023 r. uchwalono ustawę z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw, która wprowadza do porządku prawnego wiele rozwiązań, których celem jest przede wszystkim zwiększenie bezpieczeństwa osób doznających przemocy domowej. Przepisy ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249, z późn. zm.) nakładają na Radę Ministrów obowiązek opracowania i przyjęcia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej, zwanego dalej "Programem", w celu tworzenia warunków do bardziej skutecznego przeciwdziałania przemocy domowej, które powinny być wieloaspektowe i długofalowe. Dlatego też zakłada się opracowanie Programu w perspektywie wieloletniej na lata 2024-2030.

Postanowienia zawarte w Programie zakładają kontynuację szerokiego spektrum działań mających na celu zarówno zwrócenie uwagi opinii publicznej na zjawisko przemocy domowej, ochronę i pomoc osób doznających przemocy domowej, jak i podejmowanie odpowiednich działań wobec osób stosujących przemoc oraz zwiększenie profesjonalizmu służb w udzielaniu pomocy osobom doznającym przemocy

domowej.

W rozdziale pierwszym określono cel główny oraz cele szczegółowe Programu. W rozdziale drugim sprecyzowano założenia Programu. W rozdziale trzecim wymieniono adresatów Programu, a w rozdziale czwartym określono jego realizatorów. W rozdziale piątym wskazano akty prawne oraz plany wieloletnie, do których odnosi się Program. W rozdziale szóstym wskazano i opisano obszary, kierunki oraz działania Programu.

W Programie określono też skutki finansowe realizacji poszczególnych zadań oraz zasady sprawozdawczości ze zrealizowanych zadań.

Metody i narzędzia realizacji celów Programu będą miały zastosowanie w skali całego kraju. Program ma charakter uniwersalny, z uwzględnieniem priorytetów z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Działania wskazane w Programie są określone w sposób elastyczny, dzięki temu będzie możliwe realizowanie nowatorskich lokalnych programów dostosowanych do specyfiki potrzeb występujących na danym terenie.

Zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej w Polsce, co jest podstawowym założeniem postanowień zawartych w Programie, jest procesem wymagającym czasu, wysiłku, nakładów finansowych, zaangażowania wszystkich służb, a także zmiany świadomości społecznej. Profesjonalne podejście do procesu pomagania, prawidłowe wdrożenie do praktyki działań określonych w Programie daje gwarancję wypełnienia powyższego założenia Programu.

I.

Cele Programu

Cel główny:

Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Polsce.

Cele szczegółowe:

Cel 1: zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Cel 2: zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej.

Cel 3: zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.

Cel 4: zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Wskaźnik ogólny:

Liczba osób, które skorzystały z różnych form wsparcia w związku z problemem przemocy domowej,

w tym: liczba osób objętych procedurą "Niebieskie Karty" oraz liczba osób, które skorzystały ze wsparcia różnego rodzaju placówek udzielających pomocy, takich jak: specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, ośrodki interwencji kryzysowej, punkty konsultacyjne, ośrodki wsparcia, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, inne placówki świadczące pomoc osobom doznającym przemocy domowej.

II.

Założenia Programu

W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej, w tym realizacji celów ustawowych oraz celów wskazanych w Programie, określono cztery podstawowe obszary zawierające kierunki działań oraz sprecyzowano oddziaływania wobec różnych grup odbiorców:

1. Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna:

obszar kierowany do ogółu społeczeństwa, w tym do osób i rodzin zagrożonych przemocą domową.

2. Ochrona i pomoc osobom doznającym przemocy domowej:

obszar kierowany do osób doznających przemocy domowej (w tym do: kobiet, mężczyzn, dzieci, współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych, osób niepełnosprawnych), jak również do właściwych służb lub podmiotów zajmujących się ochroną i pomocą osobom doznającym przemocy domowej.

3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową:

obszar kierowany do osób stosujących przemoc domową, jak również do właściwych służb lub podmiotów zajmujących się oddziaływaniem na osoby stosujące przemoc domową.

4. Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej: obszar kierowany do przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Każde z działań we wskazanych obszarach zostało przypisane konkretnym podmiotom odpowiedzialnym za ich realizację. Opisano też przewidywane wskaźniki monitorowania realizacji działań.

Zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej, pomaganie osobom doznającym przemocy domowej, a także oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową jest nadrzędnym celem, który powinien łączyć działania sektora publicznego i organizacji pozarządowych.

III.

Adresaci Programu

Program jest skierowany do:

- 1) ogółu społeczeństwa, w tym osób zagrożonych przemocą domową;
- 2) osób doznających przemocy domowej;
- 3) osób stosujących przemoc domową;
- 4) świadków przemocy domowej;
- 5) służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

IV.

Realizatorzy Programu

Realizatorami Programu są:

- organy administracji rządowej, przy wsparciu państwowych jednostek organizacyjnych realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz kościołami i związkami wyznaniowymi, a także Prokuratura oraz sądy powszechne,
- jednostki samorządu terytorialnego, przy współpracy podmiotów lub organizacji pozarządowych oraz kościołów i związków wyznaniowych.

Program na szczeblu centralnym jest realizowany przez Krajowego Koordynatora Realizacji Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej w randze sekretarza lub podsekretarza stanu w urzędzie obsługującym tego ministra, któremu przepisami ustawy nałożono obowiązek kierowania Zespołem Monitorującym do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej - organem opiniodawczo-doradczym ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

Na szczeblach wojewódzkich realizatorami Programu są wyznaczeni przez wojewodów Wojewódzcy Koordynatorzy Realizacji Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej. Zgodnie z art. 11 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249, z późn. zm.) Rada Ministrów do dnia 30 września każdego roku została zobowiązana do składania Sejmowi i Senatowi Rzeczypospolitej Polskiej sprawozdania z realizacji Programu.

V.

Akty prawa krajowego oraz programy wieloletnie

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1359, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, z późn. zm.),

- ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1375, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 127, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1550, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2023 r. poz. 171, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1266, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 725),
- ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151),
- ustawę z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. poz. 1700, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939),
- ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2022 r. poz. 2230, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571),
- ustawę z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 1914),
- ustawę z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1722),
- ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1526, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2094, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 900, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2023 r. poz. 984, z późn. zm.).

Obszary, kierunki i działania Programu

Obszar 1: Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna

Cel: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Kierunki działań:

1.1. Poszerzenie wiedzy ogółu społeczeństwa, w tym zainteresowanych służb, na temat zjawiska przemocy domowej

Rodzaje działań:

1.1.1. Opracowywanie diagnoz i prowadzenie badań, ekspertyz oraz analiz dotyczących zjawiska przemocy domowej i czynników z nią skorelowanych

Realizatorzy zadania: minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w ramach zlecenia zadania wskazanemu podmiotowi (ośrodki badania opinii publicznej, ośrodki naukowe).

Wskaźniki:

- liczba opracowanych diagnoz, badań, ekspertyz oraz analiz zjawiska przemocy domowej.

Termin realizacji: 2024-2030

1.1.2. Diagnoza zjawiska przemocy domowej na obszarze gminy, powiatu i województwa, w tym w odniesieniu do gmin, ustalenie odsetka populacji rodzin zagrożonych przemocą domową

Realizatorzy zadania: jednostki samorządu terytorialnego - szczebel gminny, powiatowy, wojewódzki.

Wskaźniki:

- liczba przeprowadzonych lokalnych diagnoz zjawiska przemocy domowej.

Termin realizacji: 2024-2030

1.1.3. Monitorowanie zjawiska przemocy domowej na obszarze województwa

Realizatorzy zadania: wojewodowie za pośrednictwem Wojewódzkich Koordynatorów Realizacji Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej.

Wskaźniki:

- liczba opracowanych raportów dotyczących monitoringu (diagnoza i ewaluacja) zjawiska przemocy domowej na terenie województwa.

Termin realizacji: 2024-2030

1.1.4. Organizowanie ogólnopolskich konferencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

Realizatorzy zadania: minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego.

Wskaźniki:

- liczba zorganizowanych konferencji,
- liczba osób uczestniczących w konferencjach.

Termin realizacji: 2024-2030

Kierunki działań:

1.2. Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej

Rodzaje działań:

1.2.1. Prowadzenie ogólnopolskich i lokalnych kampanii społecznych, które:

- obalają stereotypy na temat przemocy domowej, usprawiedliwiają jej stosowanie,
- opisują mechanizmy przemocy domowej oraz jednoznacznie wskazują na ich społeczną szkodliwość i społeczno-kulturowe uwarunkowania,
- promują metody wychowawcze bez użycia przemocy i informują o zakazie stosowania kar cielesnych wobec małoletnich przez osoby wykonujące władzę rodzicielską oraz sprawujące opiekę lub pieczę,
- promują działania służące przeciwdziałaniu przemocy domowej, w tym ochronę i pomoc dla osób doznających przemocy, oraz interwencję wobec osób stosujących przemoc domową

Realizatorzy zadania: minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, Minister Sprawiedliwości, w tym w ramach zlecenia zadania wskazanemu podmiotowi, we współpracy z mediami, a także organizacjami pozarządowymi, oraz przy współpracy ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, a także Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, jednostki samorządu terytorialnego - szczebel gminny, powiatowy, wojewódzki, we współpracy z mediami oraz organizacjami pozarządowymi.

Wskaźniki:

- liczba ogólnokrajowych i lokalnych kampanii społecznych.

Termin realizacji: 2024-2030

1.2.2. Współpraca między organami samorządu terytorialnego a kościołami lub związkami wyznaniowymi na danym terenie, w celu wprowadzenia elementów informacji i edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach działania poradni prowadzonych przez kościoły lub związki wyznaniowe lub do programów nauk przedmałżeńskich

Realizatorzy zadania: jednostki samorządu terytorialnego - szczebel powiatowy i gminny, we współpracy z kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami pozarządowymi.

Wskaźniki:

- liczba zrealizowanych działań,
- liczba osób, którym udzielono informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej.

Termin realizacji: 2024-2030

1.2.3. Współpraca między organami samorządu terytorialnego a organizacjami pozarządowymi, w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach działania projektów prowadzonych przez organizacje pozarządowe Realizatorzy zadania: jednostki samorządu terytorialnego - szczebel powiatowy i gminny, we współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Wskaźniki:

- liczba zrealizowanych działań,
- liczba osób, którym udzielono informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej.

Termin realizacji: 2024-2030

Kierunki działań:

1.3. Ograniczenie treści przemocowych w mediach

Rodzaje działań:

1.3.1. Promowanie w środkach masowego przekazu wolnych od przemocy i pozbawionych treści przemocowych programów skierowanych do dzieci i młodzieży

Realizatorzy zadania: Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji.

Wskaźniki:

- liczba programów dla dzieci i młodzieży, w środkach masowego przekazu, promujących zachowania wolne od przemocy.

Termin realizacji: 2024-2030

1.3.2. Ograniczenie prezentowania zjawiska przemocy domowej w środkach masowego przekazu

Realizatorzy zadania: Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji.

Wskaźniki:

- liczba wystąpień Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji do nadawców wzywających do zaniechania naruszenia prawa,
- liczba wszczętych postępowań na skutek wystąpień i skarg składanych do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, dotyczących emisji w mediach programów zawierających treści przemocowe.

Termin realizacji: 2024-2030

1.3.3. Ograniczenie treści przemocowych w Internecie i mediach społecznościowych

Realizatorzy zadania: minister właściwy do spraw informatyzacji.

Wskaźniki:

- liczba wystąpień ministra właściwego do spraw informatyzacji do podmiotów prowadzących serwisy i portale,
- liczba wdrożonych mechanizmów przeciwdziałania treściom przemocowym w Internecie i mediach społecznościowych.

Termin realizacji: 2024-2030

Kierunki działań:

1.4. Poprawa jakości systemu działań profilaktycznych

Rodzaje działań:

1.4.1. Opracowywanie programów osłonowych oraz edukacyjnych i prowadzenie działań dotyczących zapobiegania przemocy domowej, w szczególności wobec dzieci, kobiet, osób starszych lub niepełnosprawnych

Realizatorzy zadania: ministrowie właściwi do spraw: zabezpieczenia społecznego, oświaty i wychowania.

Wskaźniki:

- liczba programów osłonowych oraz edukacyjnych,
- liczba osób, w stosunku do których prowadzono działania.

Termin realizacji: 2024-2030

1.4.2. Opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci zagrożonych przemocą domową

Realizatorzy zadania: jednostki samorządu terytorialnego - szczebel powiatowy.

Wskaźniki:

- liczba zrealizowanych programów,
- liczba uczestników programów.

Termin realizacji: 2024-2030

1.4.3. Prowadzenie poradnictwa, w szczególności przez działania edukacyjne służące wzmocnieniu funkcji opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy, jak również dotyczące wzrostu kompetencji rodziców i opiekunów w środowisku zagrożonym przemocą domową, a także w odniesieniu do grup ryzyka, np. małoletnich w ciąży

Realizatorzy zadania: jednostki samorządu terytorialnego - szczebel gminny, minister właściwy do spraw zdrowia.

Wskaźniki:

- liczba placówek prowadzących poradnictwo w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- liczba osób, którym udzielono porady,
- liczba wizyt patronażowych prowadzonych przez położne podstawowej opieki zdrowotnej.

Termin realizacji: 2024-2030

Kierunki działań:

1.5. Realizacja programów przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej

Rodzaje działań:

1.5.1. Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej

Realizatorzy zadania: jednostki samorządu terytorialnego - szczebel gminny.

Wskaźniki:

- liczba realizowanych gminnych programów przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.

Termin realizacji: 2024-2030

1.5.2. Opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej

Realizatorzy zadania: jednostki samorządu terytorialnego - szczebel powiatowy.

Wskaźniki:

- liczba realizowanych powiatowych programów przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.

Termin realizacji: 2024-2030

1.5.3. Opracowanie i realizacja wojewódzkiego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ramowego programu ochrony osób doznających przemocy domowej

Realizatorzy zadania: jednostki samorządu terytorialnego - szczebel wojewódzki.

Wskaźniki:

- liczba realizowanych wojewódzkich programów przeciwdziałania przemocy domowej,
- liczba opracowanych ramowych programów ochrony osób doznających przemocy domowej.

Termin realizacji: 2024-2030

Obszar 2: Ochrona, pomoc i wsparcie osób doznających przemocy domowej

Cel: zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej

Kierunki działań:

2.1. Rozwój infrastruktury instytucji rządowych i samorządowych, a także podmiotów oraz organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej oraz wypracowanie zasad współpracy

Rodzaje działań:

2.1.1. Utworzenie i funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych

Realizatorzy zadania: jednostki samorządu terytorialnego - szczebel gminny.

Wskaźniki:

- liczba zespołów interdyscyplinarnych,
- liczba spotkań zespołu interdyscyplinarnego.

Termin realizacji: 2024-2030

2.1.2. Utworzenie i funkcjonowanie grup diagnostyczno-pomocowych

Realizatorzy zadania: jednostki samorządu terytorialnego - szczebel gminny.

Wskaźniki:

- liczba utworzonych w danym roku grup diagnostyczno-pomocowych,
- liczba funkcjonujących w danym roku grup diagnostyczno-pomocowych,
- liczba funkcjonujących w danym roku grup diagnostyczno-pomocowych w rozszerzonym składzie.

Termin realizacji: 2024-2030

2.1.3. Ewidencjonowanie istniejącej infrastruktury instytucji rządowych i samorządowych, a także podmiotów oraz organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej

Realizatorzy zadania: wojewodowie.

Wskaźniki:

- aktualizacja na stronach internetowych wojewodów baz teleadresowych instytucji samorządowych, podmiotów oraz organizacji pozarządowych świadczących usługi dla osób doznających przemocy domowej, z wyszczególnieniem podmiotów zapewniających miejsca schronienia oraz podmiotów świadczących wsparcie w formie poradnictwa specjalistycznego,
- aktualizacja na stronie internetowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego baz teleadresowych podmiotów realizujących zadania zlecone z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Termin realizacji: 2024-2030

2.1.4. Przesyłanie aktualnych baz danych z danego województwa, o których mowa w pkt 2.1.3.,

prezesowi sądu apelacyjnego, prokuratorowi regionalnemu, komendantowi wojewódzkiemu Policji, komendantowi oddziału Żandarmerii Wojskowej, kuratorowi oświaty oraz organom samorządu terytorialnego do dnia 31 lipca każdego roku

Realizatorzy zadania: wojewodowie.

Wskaźniki:

- liczba aktualnych baz danych, które zostały przesłane poszczególnym podmiotom.

Termin realizacji: 2024-2030

2.1.5. Upowszechnienie baz danych przez podmioty, o których mowa w pkt 2.1.4., w podległych im pionach organizacyjnych

Realizatorzy zadania: prezesi sądów apelacyjnych, prokuratorzy regionalni, komendanci wojewódzcy Policji, kuratorzy oświaty, organy samorządu terytorialnego.

Wskaźniki:

- liczba podmiotów, którym zostały przekazane aktualne bazy danych.

Termin realizacji: 2024-2030

2.1.6. Rozbudowa sieci i poszerzanie oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej, w tym:

- **punktów konsultacyjnych dla osób doznających przemocy domowej,**
- **ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej,**
- **specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej,**
- **domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży,**
- **ośrodków interwencji kryzysowej,**
- **innych placówek świadczących specjalistyczną pomoc dla osób doznających przemocy domowej.**

Realizatorzy zadania: minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, jednostki samorządu terytorialnego - szczebel gminny i powiatowy.

Wskaźniki:

- liczba utworzonych w danym roku punktów konsultacyjnych dla osób doznających przemocy domowej,

- liczba utworzonych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej,

- liczba utworzonych w danym roku specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej,

- liczba utworzonych w danym roku domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży,

- liczba utworzonych w danym roku ośrodków interwencji kryzysowej,
- liczba utworzonych w danym roku innych placówek świadczących specjalistyczną pomoc dla osób doznających przemocy domowej.

Termin realizacji: 2024-2030

2.1.7. Nawiązywanie, rozwijanie i wzmocnianie działalności między instytucjami rządowymi i samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej

Realizatorzy zadania: minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, jednostki samorządu terytorialnego - szczebel gminny, powiatowy i wojewódzki, we współpracy z podmiotami lub organizacjami pozarządowymi.

Wskaźniki:

- liczba realizowanych projektów w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej.

Termin realizacji: 2024-2030

Kierunki działań:

2.2. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom doznającym przemocy domowej

Rodzaje działań:

2.2.1. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy w szczególności: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej

Realizatorzy zadania: jednostki samorządu terytorialnego - szczebel gminny, powiatowy i wojewódzki, we współpracy z mediami o zasięgu regionalnym oraz organizacjami pozarządowymi.

Wskaźniki:

- liczba opracowanych materiałów informacyjnych.

Termin realizacji: 2024-2030

2.2.2. Opracowanie i realizacja indywidualnych i grupowych działań edukacyjnych kierowanych do osób doznających przemocy domowej, w szczególności w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc domową

Realizatorzy zadania: jednostki samorządu terytorialnego - szczebel gminny i powiatowy.

Wskaźniki:

- liczba osób doznających przemocy domowej uczestniczących w działaniach indywidualnych,
- liczba osób doznających przemocy domowej uczestniczących w działaniach grupowych.

Termin realizacji: 2024-2030

Kierunki działań:

2.3. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej

Rodzaje działań:

2.3.1. Realizacja procedury "Niebieskie Karty" przez uprawnione podmioty

Realizatorzy zadania: przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, Policji, Żandarmerii Wojskowej, ochrony zdrowia, oświaty, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, jednostki oświaty podległe Ministrowi Kultury i Dziedzictwa Narodowego, a także inne podmioty i organizacje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej w ramach zespołów interdyscyplinarnych czy grup diagnostyczno-pomocowych.

Wskaźniki:

- liczba wszczętych w danym roku procedur "Niebieskie Karty", tj. liczba sporządzonych formularzy "Niebieska Karta - A" przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów wszczynających procedurę,
- liczba kontynuowanych w danym roku procedur "Niebieskie Karty" wszczętych w latach poprzedzających rok sprawozdawczy,
- liczba wypełnionych formularzy "Niebieska Karta - A" dokumentujących kolejne zdarzenia stosowania przemocy domowej w sprawach toczących się procedur "Niebieskie Karty",
- liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach procedury "Niebieskie Karty",
- liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach procedury "Niebieskie Karty", ze względu na problem przemocy fizycznej,
- liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach procedury "Niebieskie Karty", ze względu na problem przemocy psychicznej,
- liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach procedury "Niebieskie Karty", ze względu na problem przemocy ekonomicznej,
- liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach procedury "Niebieskie Karty", ze względu na problem wykorzystania seksualnego,
- liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach procedury "Niebieskie Karty", ze względu na problem cyberprzemocy,
- liczba wypełnionych formularzy "Niebieska Karta - C".

Termin realizacji: 2024-2030

2.3.2. Realizowanie przez instytucje publiczne zajmujące się pomocą osobom doznającym przemocy domowej pomocy w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, terapii indywidualnej lub

grupowej, pomocy w formie grup wsparcia lub innych grup samopomocowych

Realizatorzy zadania: jednostki samorządu terytorialnego, we współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Wskaźniki:

- liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa, w tym: psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, medycznego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego w danej instytucji,
- liczba osób uczestniczących w terapii indywidualnej lub grupowej,
- liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia,
- liczba osób uczestniczących w grupach samopomocowych.

Termin realizacji: 2024-2030

2.3.3. Realizacja programów terapeutycznych i pomocy psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, rodzinnej dla osób doznających przemocy domowej

Realizatorzy zadania: jednostki samorządu terytorialnego - szczebel gminny i powiatowy przy współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Wskaźniki:

- liczba opracowanych i zrealizowanych programów terapeutycznych dla osób doznających przemocy domowej,
- liczba osób uczestniczących w programach terapeutycznych dla osób doznających przemocy domowej,
- liczba osób, które ukończyły programy terapeutyczne,
- liczba osób, które uczestniczyły w terapii indywidualnej psychologicznej (terapeutycznej),
- liczba grup terapeutycznych,
- liczba grup wsparcia,
- liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia.

Termin realizacji: 2024-2030

2.3.4. Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej pomocy, świadczonej przez punkty konsultacyjne

Realizatorzy zadania: jednostki samorządu terytorialnego - szczebel gminny.

Wskaźniki:

- liczba punktów konsultacyjnych,
- liczba osób doznających przemocy domowej, które skorzystały z różnych form pomocy w punktach konsultacyjnych.

Termin realizacji: 2024-2030

2.3.5. Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej pomocy, świadczonej przez ośrodki wsparcia oraz ośrodki interwencji kryzysowej

Realizatorzy zadania: jednostki samorządu terytorialnego - szczebel gminny i powiatowy.

Wskaźniki:

- liczba gminnych ośrodków wsparcia,
- liczba miejsc w gminnych ośrodkach wsparcia,
- liczba osób doznających przemocy domowej, które skorzystały z pomocy w gminnych ośrodkach wsparcia, w tym z miejsc całodobowych,
- liczba powiatowych ośrodków wsparcia,
- liczba miejsc w powiatowych ośrodkach wsparcia,
- liczba osób doznających przemocy domowej, które skorzystały z pomocy w powiatowych ośrodkach wsparcia, w tym z miejsc całodobowych,
- liczba domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży,
- liczba miejsc w domach dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży,
- liczba osób doznających przemocy domowej, które skorzystały z pomocy w domach dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży,
- liczba ośrodków interwencji kryzysowej,
- liczba miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej,
- liczba osób doznających przemocy domowej, które skorzystały z pomocy w ośrodkach interwencji kryzysowej, w tym z miejsc całodobowych,
- liczba innych placówek świadczących specjalistyczną pomoc dla osób doznających przemocy domowej,
- liczba miejsc w innych placówkach świadczących specjalistyczną pomoc dla osób doznających przemocy domowej,
- liczba osób doznających przemocy domowej, które skorzystały z pomocy w innych placówkach świadczących specjalistyczną pomoc dla osób doznających przemocy domowej, w tym z miejsc całodobowych.

Termin realizacji: 2024-2030

2.3.6. Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej pomocy świadczonej przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej

Realizatorzy zadania: jednostki samorządu terytorialnego - szczebel powiatowy.

Wskaźniki:

- liczba specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej,
- liczba miejsc w specjalistycznych ośrodkach wsparcia dla osób doznających przemocy domowej,
- liczba osób doznających przemocy domowej, które skorzystały z różnych form pomocy w specjalistycznych ośrodkach wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, w tym z miejsc całodobowych w tych placówkach.

Termin realizacji: 2024-2030

2.3.7. Tworzenie i zwiększanie zakresu działania oraz dostępności do ogólnopolskich całodobowych telefonów zaufania, interwencyjnych (dotyczących zgłoszeń alarmowych o wystąpieniu lub podejrzeniu wystąpienia nagłego zagrożenia życia, zdrowia, środowiska, mienia oraz zagrożeń bezpieczeństwa i porządku publicznego, przekazanych na numery alarmowe obsługiwane w centrum powiadamiania ratunkowego, z zewnętrznych systemów monitoringu albo przy wykorzystaniu innych środków komunikacji, które umożliwiają niezwłoczne przekazanie tej informacji do centrum powiadamiania ratunkowego) lub informacyjnych dla osób doznających przemocy domowej oraz kontynuacja funkcjonowania całodobowej bezpłatnej ogólnopolskiej linii telefonicznej dla osób doznających przemocy domowej

Realizatorzy zadania: minister właściwy do spraw zdrowia przy wsparciu Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, minister właściwy do spraw wewnętrznych, organizacje pozarządowe.

Wskaźniki:

- liczba ogólnopolskich linii telefonicznych w formie całodobowej i innej dla osób doznających przemocy domowej,
- liczba przeprowadzonych rozmów i interwencji.

Termin realizacji: 2024-2030

2.3.8. Tworzenie i zwiększanie zakresu działania oraz dostępności do lokalnych i regionalnych telefonów zaufania dla osób doznających przemocy domowej

Realizatorzy zadania: jednostki samorządu terytorialnego - szczebel gminny, powiatowy i wojewódzki, organizacje pozarządowe.

Wskaźniki:

- liczba lokalnych linii telefonicznych dla osób doznających przemocy domowej,
- liczba przeprowadzonych rozmów i interwencji.

Termin realizacji: 2024-2030

2.3.9. Wzmacnianie ochrony osób doznających przemocy domowej w toku postępowania karnego

przez przesłuchiwanie małoletnich w przyjaznych pokojach przesłuchań Realizatorzy zadania: Minister Sprawiedliwości, sądy powszechne, minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, Policja

Wskaźniki:

- liczba przyjaznych pokoi przesłuchań,
- liczba małoletnich przesłuchanych w przyjaznych pokojach przesłuchań.

Termin realizacji: 2024-2030

2.3.10. Zapewnianie ochrony dzieciom w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej

Realizatorzy zadania: jednostki samorządu terytorialnego - szczebel gminny i powiatowy, sądy powszechne.

Wskaźniki:

- liczba dzieci, którym zapewniono ochronę w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w związku z zagrożeniem życia lub zdrowia, w tym:
- liczba dzieci umieszczonych u innej, niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rozumieniu art. 115 § 11 Kk,
- liczba dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej,
- liczba dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej,
- liczba zażaleń do sądu opiekuńczego na zapewnienie dziecku ochrony, o której mowa w art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- liczba stwierdzonej przez sąd bezzasadności, nielegalności lub nieprawidłowości w trakcie zapewnienia dziecku ochrony,
- liczba zawiadomień o stwierdzeniu przez sąd bezzasadności, nielegalności lub nieprawidłowości w trakcie zapewnienia dziecku ochrony, przełożonych osób, które dokonały czynności związanych z zapewnieniem dziecku ochrony.

Termin realizacji: 2024-2030

2.3.11. Tworzenie warunków umożliwiających osobom doznającym przemocy domowej otrzymanie w pierwszej kolejności lokali socjalnych

Realizatorzy zadania: jednostki samorządu terytorialnego - szczebel gminny.

Wskaźniki:

- liczba uchwał organów samorządu terytorialnego umożliwiających przyznanie lokali socjalnych w pierwszej kolejności osobom doznającym przemocy domowej,
- liczba lokali socjalnych przyznanych w pierwszej kolejności osobom doznającym przemocy

domowej.

Termin realizacji: 2024-2030

Kierunki działań:

2.4. Monitorowanie działań pomocowych

Rodzaje działań:

2.4.1. Monitorowanie pomocy udzielanej osobom doznającym przemocy domowej

Realizatorzy zadania: minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, wojewodowie, jednostki samorządu terytorialnego - szczebel gminny i powiatowy.

Wskaźniki:

- liczba zakończonych procedur "Niebieskie Karty" ze względu na ustanie przemocy domowej,
- liczba zakończonych procedur "Niebieskie Karty" ze względu na brak zasadności podejmowania działań,
- liczba osób, wobec których podjęto działania monitorujące po zakończeniu procedury "Niebieskie Karty",
- liczba osób monitorowanych po opuszczeniu specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, w tym osób, u których przemoc domowa ustała.

Termin realizacji: 2024-2030

2.4.2. Nadzór nad wykonywaniem zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej realizowanych przez samorząd gminny, powiatowy i województwa

Realizatorzy zadania: wojewodowie.

Wskaźniki:

- liczba przeprowadzonych kontroli zadań realizowanych przez samorządy w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej,
- liczba stwierdzonych nieprawidłowości.

Termin realizacji: 2024-2030

2.4.3. Badanie przypadków śmiertelnych wynikających ze stosowania przemocy domowej

Realizatorzy zadania: Minister Sprawiedliwości, sądy powszechne, prokuratorzy, Policja.

Wskaźniki:

- liczba przypadków śmiertelnych, których główną przyczyną było stosowanie przemocy domowej.

Termin realizacji: 2024-2030

Obszar 3: Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową

Cel: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.

Kierunki działań:

3.1. Tworzenie i rozszerzanie oferty działań wobec osób stosujących przemoc domową, realizowanych przez instytucje rządowe i samorządowe oraz podmioty i organizacje pozarządowe, a także wypracowywanie i doskonalenie zasad współpracy między tymi instytucjami i podmiotami oraz organizacjami pozarządowymi i wdrażanie do realizacji

Rodzaje działań:

3.1.1. Ewidencjonowanie instytucji rządowych i samorządowych, podmiotów oraz organizacji pozarządowych, które realizują wszelkie działania adresowane do osób stosujących przemoc domową

Realizatorzy zadania: minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, jednostki samorządu terytorialnego - szczebel powiatowy, we współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Wskaźniki:

- aktualizacja na stronach internetowych urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego baz teleadresowych podmiotów realizujących programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową oraz programy psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową,
- aktualizacja na stronach internetowych powiatów (starostw powiatowych) informatora zawierającego bazy teleadresowe podmiotów oraz organizacji pozarządowych realizujących działania wobec osób stosujących przemoc domową, wraz ze wskazaniem zakresu oddziaływań wobec sprawców przemocy domowej.

Termin realizacji: 2024-2030

3.1.2. Przesyłanie informatorów zawierających aktualne bazy teleadresowe z danego powiatu, o których mowa w pkt 3.1.1., właściwym miejscowo prezesom sądów rejonowych, prokuratorom rejonowym, komendantom powiatowym/miejskim Policji, komendantom oddziałów Żandarmerii Wojskowej oraz wchodzącym w obręb powiatu gminom, dwa razy w roku do dnia 30 stycznia i do dnia 31 lipca każdego kolejnego roku

Realizatorzy zadania: jednostki samorządu terytorialnego - szczebel powiatowy.

Wskaźniki:

- liczba informatorów zawierających aktualne bazy teleadresowe w wersji elektronicznej przesłanych poszczególnym podmiotom.

Termin realizacji: 2024-2030

3.1.3. Rozpowszechnianie informatorów przez podmioty, o których mowa w pkt 3.1.2., w podległych im pionach organizacyjnych

Realizatorzy zadania: prezesi sądów rejonowych, prokuratorzy rejonowi, komendanci powiatowi/

miejscy Policji, komendanci oddziałów Żandarmerii Wojskowej, organy samorządu terytorialnego - szczebel gminny.

Wskaźniki:

- liczba przekazanych informatorów,
- umieszczenie informatorów na stronach internetowych ww. podmiotów dwa razy w roku do dnia 15 lutego i do dnia 15 sierpnia każdego kolejnego roku.

Termin realizacji: 2024-2030

Kierunki działań:

3.2. Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy domowej

Rodzaje działań:

3.2.1. Działania wobec osób stosujących przemoc domową, w tym w ramach procedury "Niebieskie Karty"

Realizatorzy zadania: przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, Policji, Żandarmerii Wojskowej, ochrony zdrowia, oświaty, gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, jednostki organizacyjne prokuratury, jednostki oświaty podległe prowadzącym placówki oświatowe, a także inne podmioty i organizacje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej w ramach zespołów interdyscyplinarnych lub grup diagnostyczno-pomocowych.

Wskaźniki:

- liczba osób stosujących przemoc domową objętych procedurą "Niebieskie Karty",
- liczba wypełnionych formularzy "Niebieska Karta - D",
- liczba wszczętych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową,
- liczba odmów wszczęcia postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową,
- liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową przez sporządzenie aktu oskarżenia,
- liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową przez umorzenie postępowania.

Termin realizacji: 2024-2030

3.2.2. Uniemożliwienie kontaktowania się osób stosujących przemoc domową z osobami doznającymi przemocy domowej między innymi przez:

- wydanie wobec osoby stosującej przemoc domową nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia i zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia,

- wydanie wobec osoby stosującej przemoc domową zakazu zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej na wyrażoną w metrach odległość,
- wydanie wobec osoby stosującej przemoc domową zakazu kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej,
- wydanie wobec osoby stosującej przemoc domową zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, obiektu sportowego lub miejsca pracy, i przebywania na tym terenie,
- zatrzymywanie osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową,
- stosowanie przez prokuratora oraz występowanie do sądu o zastosowanie wobec osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową, środków zapobiegawczych, w szczególności w przedmiocie dozoru Policji z zakazem kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej, a także nakazania opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazania zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, ewentualnie tymczasowego aresztowania,
- występowanie do sądu o zastosowanie wobec osób stosujących przemoc domową środków karnych lub probacyjnych polegających na obowiązku powstrzymywania się od przebywania w określonych miejscach, kontaktowania się lub zbliżania do pokrzywdzonego, nakazie opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazie zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.

Realizatorzy zadania: Minister Sprawiedliwości, Minister Obrony Narodowej, Prokurator Generalny, Policja, jednostki organizacyjne Żandarmerii Wojskowej, jednostki prokuratury, zespoły kuratorskiej służby sądowej.

Wskaźniki:

- liczba zastosowanych przez Policję nakazów natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia i zakazów zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia,
- liczba zastosowanych przez Policję zakazów zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej na wyrażoną w metrach odległość,
- liczba zastosowanych przez Policję zakazów kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej,
- liczba zastosowanych przez Policję zakazów wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, obiektu sportowego lub miejsca pracy, i przebywania na tym terenie,
- liczba zastosowanych przez Żandarmerię Wojskową nakazów natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia i zakazów zbliżania się do

wspólnie zajmowanego mieszkania i bezpośredniego otoczenia,

- liczba zastosowanych przez Żandarmerię Wojskową zakazów zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej na wyrażoną w metrach odległość,
- liczba zastosowanych przez Żandarmerię Wojskową zakazów kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej,
- liczba zastosowanych przez Żandarmerię Wojskową zakazów wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, obiektu sportowego lub miejsca pracy, i przebywania na tym terenie,
- liczba zastosowanych przez sąd środków przewidzianych w sprawach z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, realizowanych na podstawie Kpc,
- liczba zastosowanych ww. środków zapobiegawczych przez prokuraturę,
- liczba zatrzymanych osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową,
- liczba złożonych przez prokuraturę wniosków do sądu o zastosowanie ww. środków zapobiegawczych,
- liczba podjętych przez sąd decyzji o uwzględnieniu wniosków prokuratora,
- liczba wniosków do sądu w przedmiocie zastosowania ww. środków karnych lub probacyjnych, w tym m.in. określonych w art. 335 § 1 Kpk,
- liczba wniosków kuratorów sądowych o zastosowanie przez sąd ww. środków probacyjnych na etapie postępowania wykonawczego,
- liczba orzeczeń sądowych uwzględniających ww. wnioski w postępowaniu wykonawczym.

Termin realizacji: 2024-2030

3.2.3. Monitorowanie orzecznictwa sądów powszechnych, w szczególności:

- w zakresie prawa karnego, w odniesieniu do kar, środków karnych, probacyjnych i innych działań, wobec osób stosujących przemoc domową,
- w zakresie prawa rodzinnego i opiekuńczego w przedmiocie władzy rodzicielskiej,
- w zakresie prawa cywilnego w przedmiocie zobowiązania osoby stosującej przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazania zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.

Realizatorzy zadania: Minister Sprawiedliwości, sądy powszechne.

Wskaźniki:

- liczba osób oskarżonych o przestępstwo z użyciem przemocy domowej, w tym określone w art. 207 Kk: osądzonych, skazanych, uniewinnionych, wobec których warunkowo umorzono postępowanie karne oraz wobec których umorzono postępowanie karne,

- liczba osób stosujących przemoc domową, wobec których orzeczono kary, w tym określone w art. 207 Kk: grzywny, ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności,
- liczba orzeczonych środków karnych i probacyjnych, w szczególności obowiązku określonego w art. 72 § 1 pkt 6b Kk, w tym obowiązku powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach, zakazu kontaktowania się z określonymi osobami, zakazu zbliżania się do określonych osób, nakazu opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym, uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych,
- liczba orzeczeń w zakresie władzy rodzicielskiej z uwagi na stosowanie przemocy domowej, w tym z uwagi na: ograniczenie władzy rodzicielskiej (art. 109 § 2 Kro) oraz pozbawienie władzy rodzicielskiej (art. 111 Kro),
- liczba wniosków do sądu w przedmiocie zobowiązania do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazania zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia,
- liczba orzeczeń dotyczących zobowiązania do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazania zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia,
- liczba eksmisji z uwagi na stosowanie przemocy domowej.

Termin realizacji: 2024-2030

3.2.4. Działanie i współpraca służb w zakresie monitorowania zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy domowej, w tym wymiana informacji między nimi

Realizatorzy zadania: Minister Sprawiedliwości, Prokurator Krajowy, zespoły kuratorskiej służby sądowej, jednostki prokuratury, jednostki organizacyjne pomocy społecznej.

Wskaźniki:

- liczba wniosków kuratorów sądowych do sądu o zarządzenie wykonania warunkowo zawieszanej kary pozbawienia wolności albo o odwołanie warunkowego zwolnienia (art. 12d ustawy),
- liczba wniosków o nałożenie obowiązku uczestnictwa w programach korekcyjno - edukacyjnych na podstawie art. 72 § 1 pkt 6b Kk,
- liczba wniosków prokuratora do sądu o zarządzenie wykonania kary pozbawienia wolności albo o odwołanie warunkowego zwolnienia wobec skazanego za tego rodzaju przemoc, naruszającego ponownie porządek prawny w postaci stosowania przemocy domowej,
- liczba przekazanych organom ścigania i wymiaru sprawiedliwości informacji przez inne służby, w tym zwłaszcza przez pracowników socjalnych o ponownym stosowaniu przemocy domowej przez osoby uprzednio skazane za tego rodzaju przemoc.

Termin realizacji: 2024-2030

Kierunki działań:

3.3. Realizowanie wobec osób stosujących przemoc domową programów korekcyjno-edukacyjnych zmierzających do zaprzestania stosowania przemocy domowej

Rodzaje działań:

3.3.1. Opracowanie ramowych programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową

Realizatorzy zadania: samorząd województwa.

Wskaźniki:

- liczba ramowych programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

Termin realizacji: 2024-2030

3.3.2. Opracowanie i realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową w warunkach wolnościowych i w jednostkach penitencjarnych

Realizatorzy zadania: jednostki samorządu terytorialnego - szczebel powiatowy oraz Centralny Zarząd Służby Więziennej z możliwością współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Wskaźniki:

- liczba edycji programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

Termin realizacji: 2024-2030

3.3.3. Zwiększanie udziału osób skazanych przez sąd za przestępstwa w związku z przemocą domową w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową przez wzrost liczby wniosków kierowanych do sądu w tym przedmiocie

Realizatorzy zadania: jednostki organizacyjne prokuratury, kuratorska służba sądowa, Centralny Zarząd Służby Więziennej.

Wskaźniki:

- liczba wniosków prokuratora, w tym określonych w art. 335 § 1 Kpk o zastosowanie programów korekcyjno-edukacyjnych,

- liczba wniosków prokuratora, w tym określonych w art. 335 § 2 Kpk o zastosowanie programów korekcyjno-edukacyjnych,

- liczba wniosków prokuratora o zastosowanie programów korekcyjno-edukacyjnych w toku postępowania wykonawczego,

- liczba wniosków kuratorów sądowych o zastosowanie programów korekcyjno-edukacyjnych w toku postępowania wykonawczego,

- liczba wniosków dyrektorów zakładów karnych do sądu penitencjarnego o nałożenie obowiązku uczestnictwa skazanego w programach korekcyjno-edukacyjnych po odbyciu kary, w przypadku udzielenia warunkowego przedterminowego zwolnienia, jeżeli skazany nie został objęty takim

programem w trakcie pobytu w zakładzie karnym.

Termin realizacji: 2024-2030

3.3.4. Zapewnienie dostępu do programów korekcyjno-edukacyjnych w każdym powiecie przez całoroczną dostępność miejsc w realizowanych programach

Realizatorzy zadania: jednostki samorządu terytorialnego - szczebel powiatowy, we współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Wskaźniki:

- liczba powiatów, w przypadku których dostępność uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych jest całoroczna.

Termin realizacji: 2024-2030

3.3.5. Monitorowanie orzecznictwa sądów powszechnych w zakresie programów korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc domową oraz wykonania tego typu orzeczeń

Realizatorzy zadania: Minister Sprawiedliwości, sądy powszechne, Centralny Zarząd Służby Więziennej.

Wskaźniki:

- liczba orzeczeń nakładających na osoby stosujące przemoc domową obowiązek uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych,

- liczba osób przystępujących do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych,

- liczba przystępujących do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób przebywających w zakładach karnych,

- liczba osób, które ukończyły programy korekcyjno-edukacyjne.

Termin realizacji: 2024-2030

3.3.6. Monitorowanie udziału osób stosujących przemoc domową w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową

Realizatorzy zadania: minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, jednostki samorządu terytorialnego - szczebel powiatowy, Policja, Żandarmeria Wojskowa, sądy powszechne.

Wskaźniki:

- liczba podmiotów realizujących programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową,

- liczba osób, wobec których grupa diagnostyczno-pomocowa wnioskuje do zespołu interdyscyplinarnego o wydanie skierowania do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową,

- liczba osób, które zostały skierowane przez zespół interdyscyplinarny do uczestnictwa w programach

korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową,

- liczba osób, które przystąpiły do programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową,

- liczba osób, które ukończyły programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową,

- liczba osób, które uporczywie uchylały się od uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową,

- liczba osób, wobec których zastosowano karę grzywny w związku z uporczywym uchylaniem się od uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową,

- liczba osób, wobec których zastosowano karę ograniczenia wolności w związku z uporczywym uchylaniem się od uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

Termin realizacji: 2024-2030

3.3.7. Badanie skuteczności programów korekcyjno-edukacyjnych kierowanych do osób stosujących przemoc domową przez monitorowanie ich zachowań przez okres do 3 lat po ukończeniu programu korekcyjno-edukacyjnego

Realizatorzy zadania: minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, Minister Sprawiedliwości, jednostki samorządu terytorialnego - szczebel powiatowy, Centralny Zarząd Służby Więziennej.

Wskaźniki:

- liczba osób stosujących przemoc domową, które po ukończeniu programu korekcyjno-edukacyjnego powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy domowej,

- liczba osób osadzonych, poddanych programom korekcyjno-edukacyjnym, które w ciągu 3 lat od zakończenia kary, zostały ponownie osadzone z uwagi na popełnienie czynu podobnego.

Termin realizacji: 2024-2030.

Kierunki działań:

3.4. Realizowanie wobec osób stosujących przemoc domową programów psychologiczno-terapeutycznych zmierzających do zaprzestania stosowania przemocy domowej

Rodzaje działań:

3.4.1. Opracowanie ramowych programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową

Realizatorzy zadania: samorząd województwa.

Wskaźniki:

- liczba ramowych programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.

Termin realizacji: 2024-2030

3.4.2. Opracowanie i realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową w warunkach wolnościowych i w jednostkach penitencjarnych

Realizatorzy zadania: jednostki samorządu terytorialnego - szczebel powiatowy oraz Centralny Zarząd Służby Więziennej z możliwością współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Wskaźniki:

- liczba edycji programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.

Termin realizacji: 2024-2030

3.4.3. Zapewnienie dostępu do programów psychologiczno-terapeutycznych w każdym powiecie przez całoroczną dostępność miejsc w realizowanych programach

Realizatorzy zadania: jednostki samorządu terytorialnego - szczebel powiatowy, we współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Wskaźniki:

- liczba powiatów, w przypadku których dostępność uczestnictwa w programach psychologiczno-terapeutycznych jest całoroczna.

Termin realizacji: 2024-2030

3.4.4. Monitorowanie udziału osób stosujących przemoc domową w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową

Realizatorzy zadania: minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, jednostki samorządu terytorialnego - szczebel powiatowy, Policja, sądy powszechne.

Wskaźniki:

- liczba podmiotów realizujących programy psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową,

- liczba osób, wobec których grupa diagnostyczno-pomocowa wniosowała do zespołu interdyscyplinarnego o wydanie skierowania do uczestnictwa w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową,

- liczba osób, które zostały skierowane przez zespół interdyscyplinarny do uczestnictwa w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową,

- liczba osób, które przystąpiły do programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową,

- liczba osób, które ukończyły programy psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących

przemoc domową,

- liczba osób, które upoczywie uchylały się od uczestnictwa w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową,
- liczba osób, wobec których zastosowano karę grzywny w związku z upoczywym uchylaniem się od uczestnictwa w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową,
- liczba osób, wobec których zastosowano karę ograniczenia wolności w związku z upoczywym uchylaniem się od uczestnictwa w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.

Termin realizacji: 2024-2030

3.4.5. Badanie skuteczności programów psychologiczno-terapeutycznych kierowanych do osób stosujących przemoc domową przez monitorowanie ich zachowań przez okres do 3 lat po ukończeniu programu psychologiczno-terapeutycznego

Realizatorzy zadania: jednostki samorządu terytorialnego - szczebel powiatowy.

Wskaźniki:

- liczba osób stosujących przemoc domową, które po ukończeniu programu psychologiczno-terapeutycznego powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy domowej.

Termin realizacji: 2024-2030

Kierunki działań:

3.5. Realizowanie programów wspierających dla osób stosujących przemoc domową zmierzających do utrwalenia i wzmocnienia zmian zapoczątkowanych programami korekcyjno-edukacyjnymi dla osób stosujących przemoc domową lub psychologiczno-terapeutycznymi dla osób stosujących przemoc domową

Rodzaje działań:

3.5.1. Opracowanie i realizacja programów edukacyjnych lub/i wspierających dla osób stosujących przemoc domową, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny lub psychologiczno-terapeutyczny

Realizatorzy zadania: jednostki samorządu terytorialnego - szczebel gminny i powiatowy, we współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Wskaźniki:

- liczba programów edukacyjnych lub/i wspierających realizowanych w gminach i powiatach,
- liczba osób uczestniczących w programach edukacyjnych lub/i wspierających dla osób stosujących przemoc domową.

Termin realizacji: 2024-2030

Obszar 4: Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

Cel: Podnoszenie jakości i dostępności świadczonych usług przez rozwijanie

i doskonalenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Kierunki działań:

4.1. Podnoszenie jakości kształcenia i doskonalenia zawodowego osób przygotowujących się do realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz osób realizujących te zadania

Rodzaje działań:

4.1.1. Wprowadzanie i realizowanie treści dotyczących zapobiegania, rozpoznawania oraz reagowania na przypadki przemocy domowej do podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego

Realizatorzy zadania: Komenda Główna Policji, minister właściwy do spraw zdrowia, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego i inni ministrowie właściwi dla poszczególnych zawodów, sądy okręgowe.

Wskaźniki:

- liczba zawodów, dla których w podstawach programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego wprowadzono treści dotyczące zapobiegania, rozpoznawania oraz reagowania na przypadki przemocy domowej,
- liczba szkół realizujących kształcenie zawodowe w zawodach, dla których w podstawach programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego wprowadzono treści dotyczące zapobiegania, rozpoznawania oraz reagowania na przypadki przemocy domowej,
- liczba osób odbywających kształcenie zawodowe w zawodach, dla których w podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego wprowadzono treści dotyczące zapobiegania, rozpoznawania oraz reagowania na przypadki przemocy domowej.

Termin realizacji: 2024-2030

4.1.2. Wprowadzanie i realizowanie treści dotyczących zapobiegania, rozpoznawania oraz reagowania na przypadki przemocy domowej do programów doskonalenia zawodowego

Realizatorzy zadania: minister właściwy do spraw zdrowia, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego i inni ministrowie właściwi dla poszczególnych zawodów, Komenda Główna Policji.

Wskaźniki:

- liczba realizowanych programów zapobiegania, rozpoznawania oraz reagowania na przypadki przemocy domowej,
- liczba przeprowadzonych szkoleń zawodowych obejmujących treści dotyczące zapobiegania, rozpoznawania oraz reagowania na przemoc domową,
- liczba uczestników szkoleń.

Kierunki działań:

4.2. Wyznaczanie kierunków działań dla podmiotów i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej

Rodzaje działań:

4.2.1. Opracowanie oraz wydawanie wytycznych do prowadzenia szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w tym obowiązkowych szkoleń dla członków zespołu interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych

Realizatorzy zadania: minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego.

Wskaźniki:

- wytyczne do prowadzenia szkoleń.

Termin realizacji: 2024, 2026, 2028, 2030

4.2.2. Opracowywanie i wydawanie wytycznych dotyczących zasad postępowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

Realizatorzy zadania: Prokurator Krajowy.

Wskaźniki:

- liczba wytycznych dotyczących zasad postępowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury.

Termin realizacji: 2024, 2026, 2028, 2030

4.2.3. Opracowywanie materiałów instruktażowych, zaleceń i procedur postępowania interwencyjnego w sytuacjach kryzysowych związanych z przemocą domową dla osób realizujących te zadania

Realizatorzy zadania: wojewodowie.

Wskaźniki:

- liczba opracowanych materiałów instruktażowych, zaleceń i procedur w każdym województwie.

Termin realizacji: 2024-2030

4.2.4. Podejmowanie działań zmierzających do nawiązania i wzmocnienia współpracy między służbami realizującymi zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w każdym województwie, przez:

- tworzenie, prowadzenie i aktualizację baz danych osób nadzorujących lub koordynujących działanie poszczególnych służb na poziomie województwa oraz umieszczenie jej na stronach internetowych wojewódzkich i okręgowych realizatorów zadania,
- nawiązywanie współpracy między takimi osobami w celu realizacji wspólnej polityki przeciwdziałania przemocy domowej,
- przeprowadzanie interdyscyplinarnych spotkań, konferencji lub szkoleń z udziałem przedstawicieli poszczególnych służb.

Realizatorzy zadania: minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, Minister Sprawiedliwości, Prokuratura Krajowa, Komenda Główna Policji, Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, wojewodowie, samorząd województwa, komendy wojewódzkie Policji, sądy okręgowe, prokuratury apelacyjne, zakłady karne.

Wskaźniki:

- umieszczanie i aktualizacja na stronach internetowych właściwych instytucji baz danych osób nadzorujących lub koordynujących działanie służb na terenie województwa,
- liczba interdyscyplinarnych spotkań, konferencji lub szkoleń z udziałem przedstawicieli poszczególnych służb.

Termin realizacji: 2024-2030

Kierunki działań:

4.3. Podnoszenie kompetencji osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

Rodzaje działań:

4.3.1. Opracowywanie diagnoz potrzeb szkoleniowych członków zespołów interdyscyplinarnych oraz grup diagnostyczno-pomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

Realizatorzy zadania: jednostki samorządu terytorialnego - szczebel gminny, powiatowy i wojewódzki.

Wskaźniki:

- liczba diagnoz potrzeb szkoleniowych,
- liczba uczestników szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Termin realizacji: 2024-2030

4.3.2. Organizowanie szkoleń w oparciu o wytyczne, o których mowa w punkcie 4.2.1. dla osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej, w tym obowiązkowych szkoleń dla:

- członków zespołów interdyscyplinarnych, - członków grup diagnostyczno-pomocowych

Realizatorzy zadania: samorząd województwa.

Wskaźniki:

- liczba szkoleń w każdym województwie,
- liczba osób uczestniczących w szkoleniach,
- liczba członków zespołów interdyscyplinarnych uczestniczących w szkoleniach,
- liczba członków grup diagnostyczno-pomocowych uczestniczących w szkoleniach.

Termin realizacji: 2024-2030

4.3.3. Opracowywanie programów szkoleń kierowanych do służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej w zakresie możliwości i form oddziaływania na postawy osób stosujących przemoc domową i ich realizacja

Realizatorzy zadania: Komenda Główna Policji, Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury, Centralny Zarząd Służby Więziennej, Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.

Wskaźniki:

- liczba opracowanych programów,
- liczba zrealizowanych szkoleń,
- liczba osób uczestniczących w szkoleniach.

Termin realizacji: 2024-2030

Kierunki działań:

4.4. Wzmacnianie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

Rodzaje działań:

4.4.1. Realizacja specjalistycznych szkoleń (co najmniej 100 godzin dydaktycznych) umożliwiających uzyskanie certyfikatu specjalisty w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej

Realizatorzy zadania: organizacje pozarządowe.

Wskaźniki:

- liczba zrealizowanych szkoleń,
- liczba osób uczestniczących w szkoleniach,
- liczba osób, które uzyskały certyfikat specjalisty.

Termin realizacji: 2024-2030

4.4.2. Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami doznającymi przemocy domowej i z osobami stosującymi przemoc domową, w formie m.in. superwizji, coachingu, doradztwa, grup wsparcia

Realizatorzy zadania: jednostki samorządu terytorialnego - szczebel gminny, powiatowy i wojewódzki.

Wskaźniki:

- liczba osób poddanych różnym formom poradnictwa i wsparcia psychologicznego,
- liczba zrealizowanych spotkań superwizyjnych,
- liczba osób uczestniczących w spotkaniach superwizyjnych.

Termin realizacji: 2024-2030

VII.

Przewidywane skutki finansowe

Realizacja Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej została zaprojektowana na lata 2024-2030.

Budżet Programu w trakcie jego funkcjonowania będzie kształtował się następująco:

- diagnozy zjawiska przemocy domowej 430 000 zł
- ogólnopolskie kampanie społeczne 600 000 zł
- ogólnopolskie konferencje 450 000 zł
- utworzenie trzech specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej 900 000 zł
- utrzymanie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej 194 820 000 zł
- realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową 29 600 000 zł
- realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową 10 680 000 zł
- badanie skuteczności programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową oraz programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową 150 000 zł
- badanie skuteczności pomocy udzielanej osobom doznającym przemocy domowej 150 000 zł
- dofinansowanie szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej 22 400 000 zł
- dofinansowanie funkcjonowania zespołów interdyscyplinarnych 104 790 000 zł
- ewaluacja Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej 150 000 zł
- utrzymanie całodobowej, bezpłatnej ogólnopolskiej linii telefonicznej dla osób doznających

przemocy domowej 2 680 000 zł

Razem: 367 800 000 zł

Szczegółowa kalkulacja kosztów Rządowego Programu z przyporządkowaniem wydatków do kolejnych lat "Wydatki z budżetu państwa na lata 2024-2030 w związku z uchwaleniem Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej" stanowi załącznik nr 1 do Programu.

VIII.

Przewidywane efekty realizacji Programu

Zakłada się, że zadania realizowane w ramach Programu doprowadzą do zwiększenia skuteczności pomocy i wsparcia osobom zagrożonym i doznającym przemocy domowej przez:

- podniesienie świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz zwiększenie wiedzy na temat mechanizmów i skutków przemocy,
- rozwój, wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- podniesienie jakości usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych bądź doznających przemocy domowej,
- zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej osobom doznającym przemocy domowej, w tym zapewnienie miejsc w całodobowych placówkach udzielających pomocy,
- zintensyfikowanie i podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową, w tym rozwój:
  - * programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową,
  - * programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową,
  - * innych - uzupełniających korekcję i terapię osób stosujących przemoc domową,
- podniesienie kwalifikacji i wzrost kompetencji osób zajmujących się świadczeniem usług dla osób i dotkniętych przemocą domową oraz dla osób tę przemoc stosujących.

IX.

Sposób monitorowania i sprawozdawczości

Ocena jakości realizowanych w ramach Programu działań będzie odbywała się w oparciu o prowadzony monitoring i sprawozdawczość.

Każdy z organów na szczeblu centralnym odpowiedzialnych za monitorowanie Programu raz na rok będzie dokonywał analizy jakościowej i ilościowej realizacji Programu w oparciu o dane przekazane przez podległe jednostki.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej za koordynację działań monitorujących na szczeblu centralnym jest odpowiedzialny Krajowy Koordynator realizacji Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej, a na szczeblu wojewódzkim - Wojewódzki Koordynator Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej.

Monitorowanie realizacji Programu będzie odbywać się przez sprawozdawczość dokonywaną w oparciu o wskaźniki działań, która w szczególności będzie dotyczyć:

- instytucji pomagających osobom doznającym przemocy domowej,
- form udzielanej pomocy takim osobom,
- form działań kierowanych do osób stosujących przemoc domową.

Dane statystyczne będą opracowywane przez wszystkie szczeble samorządu terytorialnego, tj. gminne, powiatowe, wojewódzkie, a także przez wojewodów. Następnie za pośrednictwem systemów informatycznych przekazane zostaną na szczebel centralny. Opracowanie sprawozdań przez samorządy lokalne nastąpi nie później niż do dnia 10 lutego następnego roku, a przekazanie przez wojewodów sprawozdań na szczebel centralny nastąpi do dnia 30 marca następnego roku. Posłużą one jako składowa do opracowania corocznego Sprawozdania z Realizacji Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej. Wzór rocznego sprawozdania z realizacji Programu stanowi załącznik nr 2 do Programu.

Każdy z organów na szczeblu centralnym odpowiedzialnych za monitorowanie Programu dokona analizy jakościowej i ilościowej realizacji Programu w oparciu o dane przekazane przez podległe jednostki z uwzględnieniem wskaźników monitorowania:

Wskaźniki monitorowania Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030	Wartość wskaźnika							
	2021	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030

	h przemocy domowej								
zintensyfi kowanie działań profilakty cznych w zakresie przeciwd ziałania przemocy domowej	liczba realizowan ych powiatowy ch programó w przeciwdzi ałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających h przemocy domowej	322	380	380	380	380	380	380	380
	liczba realizowan ych wojewódz kich programó w przeciwdzi ałania przemocy domowej	15	16	16	16	16	16	16	16
	liczba specjalisty cznych								

Cele szczegółowe	ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, które stworzyły miejsca noclegowe dla osób doznających przemocy domowej	37	41	41	41	41	41	41	41
	zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej								
	liczba utworzonych zespołów interdyscyplinarnych	2 495	2 496	2 496	2 496	2 496	2 496	2 496	2 496
	liczba ogółem sporządzonych formularzy "Niebieska Karta - A"	82 092	83 733	85 408	87 116	85 374	83 666	81 993	80353
	liczba ogółem sporządzonych formularzy "Niebieska	56 218	57 904	59 641	61 430	60 202	58 998	57 818	56 661

Karta - C"									
zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących	liczba osób, które przystąpiły do programów w korekcyjno- edukacyjnych dla osób stosujących	3 194	3 513	3 864	4 251	4 676	5 143	5 658	6 224
	przemoc domową								
ch	liczba osób, które przystąpiły do programów w psychologiczno-	1 292	1 412	1 563	1 719	1 890	2 079	2 287	2 516
	- terapeutycznych dla osób stosujących								
	przemoc domową								
	liczba sporządzonych ogółem formularzy	44 706	46 047	47 428	48 850	47 873	46 916	45 978	45 058

	"Niebieska Karta - D"								
zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów w	liczba uczestników w szkoleniach przeciwdziałania przemocy domowej dla przedstawicieli służb i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	19 571	24 960	27 460	30 200	33 220	36 540	40 200	44 220
realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności	liczba osób pracujących bezpośrednio z osobami doświadczającymi przemocy domowej i z osobami stosującym ją								

ci świadczo nych usług	przemoc poddanymi różnym formom poradnictw a i wsparcia psychologi cznego (superwizj a, coaching, grupy wsparcia)	4 750	5 000	5 500	6 000	6 500	7 000	7 500	8 000

Jakość realizowanych działań będzie oceniana przez wojewodów, którzy sprawują nadzór nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej realizowanych przez samorząd gminny, powiatowy i wojewódzki oraz kontrolę realizacji tych zadań wykonywanych przez podmioty niepubliczne na podstawie umów z organami administracji rządowej i samorządowej, a także przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej w oparciu o przekazane przez wojewodów informacje zarówno o charakterze statystycznym, jak również wynikające z przeprowadzonych kontroli, ale też na podstawie wdrożonych przez jednostki samorządu terytorialnego innowacyjnych rozwiązań.

W sprawozdawczości zostaną także zawarte wkłady merytoryczne z realizacji działań wynikających z Programu opracowane przez poszczególnych realizatorów zadań programowych.

Sprawozdanie będzie zawierało podsumowanie i wnioski płynące z realizacji działań w danym roku sprawozdawczym. Określone zostaną również priorytety i trendy w zakresie przyszłych zadań realizowanych na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

W ramach realizacji Programu dostępne będą na stronach internetowych podmiotów zaangażowanych w działania bazy zawierające dane instytucji, z których usług mogą skorzystać osoby doznające przemocy domowej oraz osoby stosujące tę przemoc.

Ponadto na stronach internetowych realizatorów zadań programowych zamieszczone będą najważniejsze informacje wynikające z monitorowania i sprawozdawczości Programu.

W trakcie realizacji Programu zostanie dokonane badanie skuteczności programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową (w 2028 r.) oraz badanie skuteczności programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową (w 2028 r.).

Wszystkie zadania realizowane w ramach Programu zostaną poddane w 2029 r. ocenie w formie

	a przemoc domowej								
4	Utworzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej	900 000 zł	X	X	X	X	X	X	900 000 zł
5	Bieżące utrzymanie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej	25 080 000 zł	27 060 000 zł	27 552 000 zł	28 044 000 zł	28 536 000 zł	29 028 000 zł	29 520 000 zł	194 820 000 zł
6	Realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową	4 000 000 zł	4 000 000 zł	4 000 000 zł	4 400 000 zł	4 400 000 zł	4 400 000 zł	4 400 000 zł	29 600 000 zł
7	Realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc	1 360 000 zł	1 360 000 zł	1 360 000 zł	1 650 000 zł	1 650 000 zł	1 650 000 zł	1 650 000 zł	10 680 000 zł

	domową								
8	Badanie skuteczności programów korekcyjno-educacyjnych dla osób stosujących przemoc domową oraz programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową w tym między innymi:	X	X	X	150 000 zł	X	X	X	150 000 zł
	- opracowanie metod i narzędzi badawczych, - przeprowadzenie badań, - opracowanie raportów końcowych, - prezentacja raportów podczas ogólnopolskiej konferencji								
	Badanie								

MINISTERSTW O RODZINY I POLITYKI SPOŁECZNEJ	200 000 zł	180 000 zł	220 000 zł	370 000 zł	370 000 zł	370 000 zł	220 000 zł	1 930 000 zł
WOJEWODOWIE	49 510 000 zł	50 590 000 zł	51 082 000 zł	52 264 000 zł	52 756 000 zł	53 248 000 zł	53 740 000 zł	363 190 000 zł
MINISTERSTW O ZDROWIA	340 000 zł	340 000 zł	400 000 zł	400 000 zł	400 000 zł	400 000 zł	400 000 zł	2 680 000 zł
RAZEM	50 050 000 zł	51 110 000 zł	51 702 000 zł	53 034 000 zł	53 526 000 zł	54 018 000 zł	54 360 000 zł	367 800 000 zł

ZALĄCZNIK Nr 2

Wzór rocznego sprawozdania z realizacji Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030

1. Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna

1.1. Poszerzenie wiedzy ogółu społeczeństwa, w tym zainteresowanych służb, na temat zjawiska przemocy domowej

Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika/ Podmiot odpowiedzialny	
		Razem	minister właściwy do spraw zabezpiecze nia społecznego
1.1.1. Opracowywanie diagnoz i prowadzenie badań, ekspertyz oraz analiz dotyczących zjawiska przemocy domowej i czynników z nią skorelowanych	liczba opracowanych diagnoz, badań, ekspertyz oraz analiz zjawiska przemocy domowej		
1.1.2. Diagnoza zjawiska przemocy			

domowej na obszarze gminy, powiatu i województwa, w tym w odniesieniu do gmin, ustalenie odsetka populacji rodzin zagrożonych przemocą domową	liczba przeprowadzonych lokalnych diagnoz zjawiska przemocy domowej		
1.1.3. Monitorowanie zjawiska przemocy domowej na obszarze województwa	liczba opracowanych raportów dotyczących monitoringu (diagnoza i ewaluacja) zjawiska przemocy domowej na terenie województwa		
1.1.4. Organizowanie ogólnopolskich konferencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	liczba zorganizowanych konferencji		
	liczba osób uczestniczących w konferencjach		

1.2. Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej

Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika/Podmiot odpowiedzialny			
		Razem	minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego	Minister Sprawiedliwości	Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji
1.2.1. Prowadzenie ogólnopolskich i lokalnych kampanii społecznych	liczba ogólnokrajowych i lokalnych kampanii społecznych				

1.2.2. Współpraca między organami samorządu terytorialnego a kościołami lub związkami wyznaniowymi na danym terenie, w celu wprowadzenia	liczba zrealizowanych działań			X	X
elementów informacji i edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach działania poradni prowadzonych przez kościoły lub związki wyznaniowe lub do programów nauk przedmałżeńskich	liczba osób, którym udzielono informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej			X	X
1.2.3. Współpraca między organami samorządu terytorialnego a organizacjami pozarządowymi, w celu wprowadzenia	liczba zrealizowanych działań			X	X
elementów edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach działania projektów prowadzonych przez organizacje	liczba osób, którym udzielono informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej			X	X

1.3. Ograniczenie treści przemocowych w mediach

Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika/Podmiot odpowiedzialny		
		Razem	Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji	minister właściwy do spraw informatyzacji
1.3.1. Promowanie w środkach masowego przekazu wolnych od przemocy i pozbawionych treści przemocowych programów skierowanych do dzieci i młodzieży	liczba programów dla dzieci i młodzieży, w środkach masowego przekazu, promujących zachowania wolne od przemocy			X
1.3.2. Ograniczanie prezentowania zjawiska przemocy domowej w środkach masowego przekazu	liczba wystąpień Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji do nadawców wzywających do zaniechania naruszenia prawa			X
	liczba wszczętych postępowań na skutek wystąpień i skarg składanych do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji,			X

	dotyczących emisji w mediach programów zawierających treści przemocowe			
1.3.3 Ograniczanie treści przemocowych w Internecie i mediach społecznościowych	liczba wystąpień ministra właściwego do spraw informatyzacji do podmiotów prowadzących serwisy i portale		X	
	liczba wdrożonych mechanizmów przeciwdziałania treściom przemocowym w Internecie i mediach społecznościowych		X	

1.4. Poprawa jakości systemu działań profilaktycznych

Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika/Podmiot odpowiedzialny			
		Razem	minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego	minister właściwy do spraw zdrowia	minister właściwy do spraw oświaty i wychowania
1.4.1. Opracowywanie					

programów osłonowych oraz edukacyjnych i prowadzenie działań, dotyczących zapobiegania przemocy domowej, w szczególności wobec dzieci, kobiet, osób starszych lub niepełnosprawnych	liczba programów osłonowych oraz edukacyjnych					
	liczba osób, w stosunku do których prowadzono działania					
1.4.2. Opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy,	liczba zrealizowanych programów				X	X
zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci zagrożonych przemocą domową	liczba uczestników programów				X	X
1.4.3. Prowadzenie poradnictwa, w szczególności przez działania edukacyjne służące wzmocnieniu funkcji opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy, jak również dotyczące wzrostu kompetencji rodziców i opiekunów w środowisku zagrożonym	liczba placówek prowadzących poradnictwo w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej				X	X
	liczba osób, którym udzielono porady	ogółem			X	X
		w tym kobiety			X	X
		w tym mężczyźni			X	X

przemocą domową, a także w odniesieniu do grup ryzyka, np. małoletnich w ciąży	liczba wizyt patronażowych prowadzonych przez położne podstawowej opieki zdrowotnej		X		X

1.5. Realizacja programów przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej

Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika/Podmiot odpowiedzialny	
		Razem	minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego
1.5.1. Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej	liczba realizowanych gminnych programów przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej		
1.5.2. Opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej	liczba realizowanych powiatowych programów przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej		
1.5.3. Opracowanie i realizacja wojewódzkiego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ramowego programu ochrony osób doznających przemocy domowej	liczba realizowanych wojewódzkich programów przeciwdziałania przemocy domowej		
	liczba opracowanych ramowych programów ochrony osób doznających		

2. Ochrona, pomoc i wsparcie osób doznających przemocy domowej

2.1. Rozwój infrastruktury instytucji rządowych i samorządowych, a także podmiotów oraz organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej oraz wypracowanie zasad współpracy

Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika/ Podmiot odpowiedzialny	
		Razem	minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego
2.1.1. Utworzenie i funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych	liczba zespołów interdyscyplinarnych		
	liczba spotkań zespołu interdyscyplinarnego		
2.1.2. Utworzenie i funkcjonowanie grup diagnostyczno-pomocowych	liczba utworzonych w danym roku grup diagnostyczno-pomocowych,		
	liczba funkcjonujących w danym roku grup diagnostyczno-pomocowych		
	liczba funkcjonujących w danym roku grup diagnostyczno-pomocowych w rozszerzonym składzie		
2.1.3. Ewidencjonowanie istniejącej infrastruktury instytucji rządowych i	aktualizacja na stronach internetowych wojewodów baz teleadresowych instytucji samorządowych, podmiotów oraz organizacji pozarządowych		

samorządowych, a także podmiotów oraz organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej	świadczących usługi dla osób doznających przemocy domowej, z wyszczególnieniem podmiotów zapewniających miejsca schronienia oraz podmiotów świadczących wsparcie w formie poradnictwa specjalistycznego				
2.1.4. Przesyłanie aktualnych baz danych z danego województwa, o których mowa w pkt 2.1.3., prezesowi sądu apelacyjnego, prokuratorowi regionalnemu, komendantowi wojewódzkiemu Policji, komendantowi oddziału Żandarmerii Wojskowej, kuratorowi oświaty oraz organom samorządu terytorialnego do dnia 31 lipca każdego roku	liczba przesłanych aktualnych baz danych	ogółem			
		prezesowi sądu apelacyjnego			
		prokuratorowi regionalnemu			
		komendantowi wojewódzkiemu Policji			
		komendantowi oddziału Żandarmerii Wojskowej			
		kuratorowi oświaty			
		organom samorządu terytorialnego			
Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika/Podmiot odpowiedzialny			
		Razem	Minister Sprawie	Prokurator	minister właściwy do

			długości	Krajo wy	spraw wewnętrz nych	ny Naro dowej	oświaty i wychowania
2.1.5. Upowszechnienie baz danych przez podmioty, o których mowa w pkt 2.1.4, w podległych im pionach organizacyjnych	liczba podmiotów, którym zostały przekazane aktualne bazy danych						
Rodzaj działania	Wskaźnik	Nazwa instytucji			Wartość wskaźnika/ Podmiot odpowiedzialny		
					Razem	minister właściw y do spraw zabezpie czenia społecz nego	
2.1.6. Rozbudowa sieci i poszerzenie oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej	liczba utworzonych w danym roku placówek wspierających i udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej	punkty konsultacyjne dla osób doznających przemocy domowej					
		ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej					
		specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej					
		domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży					
		ośrodki interwencji kryzysowej					

		inne placówki świadczące specjalistyczną pomoc dla osób doznających przemocy domowej		
Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika/ Podmiot odpowiedzialny		
		Razem	minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego	
2.1.7. Nawiązywanie, rozwijanie i wzmocnienie działalności między instytucjami rządowymi i samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej	liczba realizowanych projektów w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej			

2.2. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom doznającym przemocy domowej

Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika/ Podmiot odpowiedzialny		
		Razem	minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego	
2.2.1. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy w szczególności: medycznej, psychologicznej,	liczba opracowanych materiałów informacyjnych			

pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej			
2.2.2. Opracowanie i realizacja indywidualnych i grupowych działań edukacyjnych kierowanych do osób doznających przemocy domowej, w szczególności w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc domową	liczba osób doznających przemocy domowej uczestniczących w działaniach indywidualnych		
	liczba osób doznających przemocy domowej uczestniczących w działaniach grupowych		

2.3. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej

2.3.1. Realizacja procedury "Niebieskie Karty" przez uprawnione podmioty

Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika/Podmiot odpowiedzialny						
		Razem	minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego	minister właściwy do spraw wewnątrznych	minister właściwy do spraw zdrowia	minister właściwy do spraw oświaty i wychowania	minister właściwy do spraw kultury	Minister Obrony Narodowej
	liczba wszczętych w danym roku procedur							

2.3.1. Realizacja procedury "Niebieskie Karty" przez uprawnione podmioty	"Niebieskie Karty", tj. liczba sporządzonych formularzy "Niebieska Karta - A" przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów wszczynających procedurę							
	liczba kontynuowanych w danym roku procedur "Niebieskie Karty" wszczętych w latach poprzedzających rok sprawozdawczy			X	X	X	X	X
	liczba wypełnionych formularzy "Niebieska Karta - A" dokumentujących kolejne zdarzenia stosowania przemocy domowej w sprawach toczących się procedur "Niebieskie Karty"			X	X	X	X	X
	ogółem			X	X	X	X	X
	ze względu na problem przemocy							
	w tym ze względem na problem przemocy fizycznej			X	X	X	X	X
	w tym ze względem na problem przemocy			X	X	X	X	X

liczba osób doznających przemocy domowej, objętych w danym roku działaniami w ramach procedury "Niebieskie Karty"	psychicznej								
	w tym ze względu na problem przemocy ekonomicznej			X	X	X	X	X	
	w tym ze względu na problem wykorzystania seksualnego			X	X	X	X	X	
	w tym ze względu na problem cyberprzemocy			X	X	X	X	X	
	ze względu na					liczba			
	w tym kobiety	ogółem			X	X	X	X	X
		w tym niepełnosprawne			X	X	X	X	X
w tym starsze				X	X	X	X	X	
w tym mężczyźni	ogółem			X	X	X	X	X	
	w tym niepełnosprawni			X	X	X	X	X	
	w tym starsi			X	X	X	X	X	
	ogółem			X	X	X	X	X	

			w tym dziewczynki			X	X	X	X	X
			w tym chłopcy			X	X	X	X	X
			w tym niepełnosprawne			X	X	X	X	X
	liczba wypełnionych formularzy "Niebieska Karta - C"					X	X	X	X	X

2.3.2. Realizowanie przez instytucje publiczne zajmujące się pomocą osobom doznającym przemocy domowej pomocy w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, terapii indywidualnej lub grupowej, pomocy w formie grup wsparcia lub innych grup samopomocowych

Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika/ Podmiot odpowiedzialny	
		Razem	minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego
2.3.2. Realizowanie przez instytucje publiczne zajmujące się pomocą osobom doznającym przemocy domowej pomocy w formie	liczba osób objętych pomocą w różnorodnych formach wsparcia	ogółem	
		w tym kobiety	
		w tym mężczyźni	

poradnictwa medycznego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, terapii indywidualnej lub grupowej, pomocy w formie grup wsparcia lub innych grup samopomocowych		w tym dzieci			
	w tym liczba osób korzystających z porad za pośrednictwem środków komunikowania się na odległość	ogółem			
		w tym kobiety			
		w tym mężczyźni			
		w tym dzieci			
	liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa	ogółem			
		w tym	psychologicznego		
			pedagogicznego		
			prawnego		
			medycznego		
			socjalnego		
zawodowego i rodzinnego					
liczba osób uczestniczących w terapii indywidualnej lub grupowej					
liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia					
liczba osób uczestniczących w grupach samopomocowych					
2.3.3. Realizacja programów terapeutycznych i pomocy psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, rodzinnej dla osób	liczba opracowanych i zrealizowanych programów terapeutycznych dla osób doznających przemocy domowej				
	liczba osób uczestniczących w programach terapeutycznych dla osób doznających przemocy domowej				
	liczba osób, które uczestniczyły w terapii				

doznających przemocy domowej	indywidualnej psychologicznej (terapeutycznej)				
	liczba grup terapeutycznych				
	liczba osób, które ukończyły programy terapeutyczne				
	liczba grup wsparcia				
	liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia				
2.3.4. Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej pomocy świadczonej przez punkty konsultacyjne	liczba punktów konsultacyjnych				
	liczba osób doznających przemocy domowej, które skorzystały z punktów konsultacyjnych	ogółem			
		w tym kobiety	ogółem		
			w tym niepełnosprawne		
			w tym starsze		
		w tym mężczyźni	ogółem		
			w tym niepełnosprawni		
			w tym starsi		
		w tym dzieci	ogółem		
			w tym dziewczynki		
w tym chłopcy					
		w tym niepełnosprawne			
2.3.5. Zapewnienie osobom	liczba gminnych ośrodków wsparcia				
	w tym liczba gminnych ośrodków wsparcia z miejscami całodobowymi				
	liczba miejsc w gminnych ośrodkach wsparcia				
		ogółem			

doznającym przemocy domowej pomocy, świadczonej przez ośrodki wsparcia oraz ośrodki interwencji kryzysowej	liczba osób doznających przemocy domowej, które skorzystały z pomocy w gminnych ośrodkach wsparcia	w tym kobiety	ogółem		
			w tym niepełnosprawne		
			w tym starsze		
		w tym mężczyźni	ogółem		
			w tym niepełnosprawni		
			w tym starsi		
w tym liczba osób doznających przemocy domowej, które skorzystały z miejsc całodobowych w gminnych ośrodkach wsparcia	w tym dzieci	ogółem			
		w tym dziewczynki			
		w tym chłopcy			
		w tym niepełnosprawne			
	ogółem				
	w tym kobiety	ogółem			
		w tym niepełnosprawne			
		w tym starsze			
	w tym mężczyźni	ogółem			
		w tym niepełnosprawni			
		w tym starsi			
	w tym dzieci	ogółem			
w tym dziewczynki					
w tym chłopcy					
w tym					

		niepełnosprawne		
	liczba powiatowych ośrodków wsparcia			
	w tym liczba powiatowych ośrodków wsparcia z miejscami całodobowymi			
	liczba miejsc w powiatowych ośrodkach wsparcia			
liczba osób doznających przemocy domowej, które skorzystały z pomocy w powiatowych ośrodkach wsparcia	ogółem			
	w tym kobiety	ogółem		
		w tym niepełnosprawne		
		w tym starsze		
	w tym mężczyźni	ogółem		
		w tym niepełnosprawni		
		w tym starsi		
	w tym dzieci	ogółem		
		w tym dziewczynki		
		w tym chłopcy		
		w tym niepełnosprawne		
w tym liczba osób doznających przemocy domowej, które	ogółem			
	w tym kobiety	ogółem		
		w tym niepełnosprawne		
		w tym starsze		
	w tym	ogółem		

skorzystały z miejsc całodobowych w powiatowych ośrodkach wsparcia	mężczyźni	w tym niepełnosprawni		
		w tym starsi		
	w tym dzieci	ogółem		
		w tym dziewczynki		
		w tym chłopcy		
		w tym niepełnosprawne		
liczba domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży				
liczba miejsc w domach dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży				
liczba osób doznających przemocy domowej, które skorzystały z pomocy w domach dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	ogółem			
	w tym kobiety	ogółem		
		w tym niepełnosprawne		
		w tym starsze		
	w tym mężczyźni	ogółem		
		w tym niepełnosprawni		
		w tym starsi		
	w tym dzieci	ogółem		
		w tym dziewczynki		
		w tym chłopcy		
w tym niepełnosprawne				

w tym liczba osób doznających przemocy domowej, które skorzystały z miejsc całodobowych w domach dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	ogółem			
	w tym kobiety	ogółem		
		w tym niepełnosprawne		
		w tym starsze		
	w tym mężczyźni	ogółem		
		w tym niepełnosprawni		
		w tym starsi		
	w tym dzieci	ogółem		
		w tym dziewczynki		
		w tym chłopcy		
w tym niepełnosprawne				
liczba ośrodków interwencji kryzysowej				
w tym liczba ośrodków interwencji kryzysowej z miejscami całodobowymi				
liczba miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej				
liczba osób doznających przemocy domowej, które skorzystały z pomocy w ośrodkach interwencji kryzysowej	ogółem			
	w tym kobiety	ogółem		
		w tym niepełnosprawne		
		w tym starsze		
		ogółem		
	w tym			

	w tym mężczyźni	niepełnosprawni		
		w tym starsi		
		ogółem		
	w tym dzieci	w tym dziewczynki		
		w tym chłopcy		
		w tym niepełnosprawne		
w tym liczba osób doznających przemocy domowej, które skorzystały z miejsc całodobowych w ośrodkach interwencji kryzysowej	ogółem			
	w tym kobiety	ogółem		
		w tym niepełnosprawne		
		w tym starsze		
	w tym mężczyźni	ogółem		
		w tym niepełnosprawni		
		w tym starsi		
	w tym dzieci	ogółem		
		w tym dziewczynki		
		w tym chłopcy		
w tym niepełnosprawne				
liczba innych placówek świadczących pomoc dla osób doznających przemocy domo ¹	czących specjalistyczną pomoc dla osób wej			
w tym liczba innych placówek świadczących specjalistyczną pomoc dla osób doznających				

	przemocy domowej, z miejscami całodobowymi			
	liczba miejsc w innych placówkach świadczących specjalistyczną pomoc dla osób doznających przemocy domowej			
	liczba osób doznających przemocy domowej, które	ogółem		
		w tym kobiety	ogółem	
	skorzystały z pomocy w innych placówkach świadczących specjalistyczną pomoc dla osób doznających przemocy domowej		w tym niepełnosprawne	
			w tym starsze	
		w tym mężczyźni	ogółem	
			w tym niepełnosprawni	
			w tym starsi	
		w tym dzieci	ogółem	
			w tym dziewczynki	
			w tym chłopcy	
			w tym niepełnosprawne	
		w tym liczba osób doznających przemocy domowej, które skorzystały z miejsc całodobowych w	ogółem	
w tym kobiety	ogółem			
	w tym niepełnosprawne			
	w tym starsze			
w tym	ogółem			
	w tym			

	innych placówkach świadczących specjalistyczną pomoc dla osób doznających przemocy domowej	mężczyźni	niepełnosprawni		
			w tym starsi		
		w tym dzieci	ogółem		
			w tym dziewczynki		
			w tym chłopcy		
			w tym niepełnosprawne		
2.3.6. Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej pomocy świadczonej przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej	liczba specjalistycznych ośrodków domowej	kół wsparcia dla osób doznających przemocy			
	liczba miejsc w specjalistycznych ośrodkach wsparcia dla osób doznających przemocy domowej				
		ogółem			
	liczba osób doznających przemocy domowej, które skorzystały z różnych form pomocy w specjalistycznych ośrodkach wsparcia dla osób doznających przemocy domowej	w tym kobiety	ogółem		
			w tym niepełnosprawne		
			w tym starsze		
		w tym mężczyźni	ogółem		
			w tym niepełnosprawni		
			w tym starsi		
		w tym dzieci	ogółem		
			w tym dziewczynki		
			w tym chłopcy		
			w tym		

			niepełnosprawne		
		ogółem			
	w tym liczba osób doznających przemocy domowej, które skorzystały z miejsc całodobowych w specjalistycznych ośrodkach wsparcia dla osób doznających przemocy domowej	w tym kobiety	ogółem		
			w tym niepełnosprawne		
			w tym starsze		
		w tym mężczyźni	ogółem		
			w tym niepełnosprawni		
			w tym starsi		
		w tym dzieci	ogółem		
			w tym dziewczynki		
			w tym chłopcy		
			w tym niepełnosprawne		
Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika wskazana przez:			
		Razem	minister właściwy do spraw wewnętrznych	minister właściwy do spraw zdrowia	
2.3.7. Tworzenie i zwiększanie zakresu działania oraz dostępności do ogólnopolskich całodobowych telefonów	liczba ogólnopolskich	w formie całodobowej			

zaufania, interwencyjnych lub informacyjnych dla osób doznających przemocy domowej oraz kontynuacja funkcjonowania całodobowej bezpłatnej ogólnopolskiej linii telefonicznej dla osób doznających przemocy domowej	linii telefonicznych dla osób doznających przemocy domowej				
		w innej formie			
	liczba przeprowadzonych rozmów i interwencji				

Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika/ Podmiot odpowiedzialny			
		Razem			minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego

2.3.8. Tworzenie i zwiększanie zakresu działania oraz dostępności do lokalnych i regionalnych telefonów zaufania dla osób doznających przemocy domowej	liczba lokalnych linii telefonicznych dla osób doznających przemocy domowej	w formie całodobowej		
		w innej formie		
	liczba przeprowadzonych rozmów i interwencji			

		Wartość wskaźnika/Podmiot odpowiedzialny			

Rodzaj działania	Wskaźnik	Razem	minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego	Minister Sprawie dliwości	minister właściwy do spraw wewnętrznych
			Razem	minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego	Minister Sprawie dliwości
2.3.9. Wzmacnianie ochrony osób doznających przemocy domowej w toku postępowania karnego przez przesłuchiwanie małoletnich w przyjaznych pokojach przesłuchań	liczba przyjaznych pokoi przesłuchań				
	liczba małoletnich przesłuchanych w przyjaznych pokojach przesłuchań	ogółem			
		chłopcy			
		dziewczynki			
Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika/Podmiot odpowiedzialny			
		Razem	minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego	Minister Sprawie dliwości	
2.3.10. Zapewnianie ochrony dzieciom w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy	liczba dzieci, którym zapewniono ochronę w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w związku z zagrożeniem życia lub zdrowia	ogółem			X
		chłopcy			X
		dziewczynki			X
	liczba dzieci umieszczonych u innej,				

domowej	niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rozumieniu art. 115 § 11 Kk			X
	liczba dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej			X
	liczba dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo - wychowawczej			X
	liczba zażeń do sądu opiekuńczego na zapewnienie dziecku ochrony, o której mowa w art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej		X	
	liczba stwierdzonej przez sąd bezzasadności, nielegalności lub nieprawidłowości w trakcie zapewnienia dziecku ochrony		X	
	liczba zawiadomień o stwierdzeniu przez sąd bezzasadności, nielegalności lub nieprawidłowości w trakcie zapewnienia dziecku ochrony, przełożonych osób, które dokonały czynności związanych z zapewnieniem dziecku ochrony		X	
2.3.11. Tworzenie warunków umożliwiających osobom doznającym przemocy domowej otrzymanie w pierwszej kolejności lokali socjalnych	liczba uchwał organów samorządu terytorialnego umożliwiających przyznanie lokali socjalnych w pierwszej kolejności osobom doznającym przemocy domowej			X
	liczba lokali socjalnych przyznanych w pierwszej kolejności osobom doznającym przemocy domowej			X

2.4. Monitorowanie działań pomocowych

Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika/ Podmiot odpowiedzialny		
		Razem	minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego	
2.4.1. Monitorowanie pomocy udzielanej osobom doznającym przemocy domowej	liczba zakończonych procedur "Niebieskie Karty" ze względu na ustanie przemocy domowej			
	liczba zakończonych procedur "Niebieski Karty" ze względu na brak zasadności podejmowania działań			
	liczba osób, wobec których podjęto działania monitorujące po zakończeniu procedury "Niebieskie Karty"			
	liczba osób monitorowanych po opuszczeniu specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, w tym osób, u których przemoc domowa	ogółem		
		w tym kobiety	ogółem	
			w tym niepełnosprawne	
			w tym starsze	
		w tym mężczyźni	ogółem	
			w tym niepełnosprawni	
w tym starsi				

	ustała	w tym dzieci	ogółem		
			w tym niepełnosprawne		
2.4.2. Nadzór nad wykonywaniem zadań z zakresu przeciwdziałania przemoc domowej realizowanych przez samorząd gminny, powiatowy i województwa	liczba przeprowadzonych kontroli zadań realizowanych przez samorządy w obszarze przeciwdziałania przemoc domowej				
	liczba stwierdzonych nieprawidłowości				
Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika/ Podmiot odpowiedzialny			
		Razem	minister właściwy do spraw wewnętrznych	Minister Sprawiedliwości	
2.4.3. Badanie przypadków		ogółem			
		ogółem			
śmiertelnych wynikających ze stosowania	liczba przypadków śmiertelnych, których główną przyczyną było stosowanie przemoc	w tym kobiety	w tym niepełnosprawne		
			w tym starsze		
			ogółem		
		w tym mężczyźni	w tym niepełnosprawni		

przemocy domowej	domowej		w tym starsi			
		w tym dzieci	ogółem			
			w tym niepełnosprawne			

3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową

3.1. Tworzenie i rozszerzanie oferty działań wobec osób stosujących przemoc domową, realizowanych przez instytucje rządowe i samorządowe oraz podmioty i organizacje pozarządowe, a także wypracowywanie i doskonalenie zasad współpracy między tymi instytucjami i podmiotami oraz organizacjami pozarządowymi i wdrażanie do realizacji

Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika/ Podmiot odpowiedzialny	
		Razem	minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego
3.1.1. Ewidencjonowanie instytucji rządowych i samorządowych, podmiotów oraz organizacji pozarządowych, które realizują wszelkie działania adresowane do osób stosujących przemoc domową	aktualizacja na stronach internetowych powiatów (starostw powiatowych) informatora zawierającego bazy teleadresowe podmiotów oraz organizacji pozarządowych realizujących działania wobec osób stosujących przemoc domową, wraz ze wskazaniem zakresu oddziaływań wobec sprawców przemocy domowej		
3.1.2. Przesyłanie informatorów zawierających aktualne bazy	liczba przesłanych informatorów	ogółem	

teleadresowe z danego powiatu, o których mowa w pkt 3.1.1., właściwym miejscowo prezesom	zawierających aktualne bazy teleadresowe w wersji elektronicznej	prezesom sądów rejonowych		
		prokuratorom rejonowym		
sądów rejonowych, prokuratorom rejonowym, komendantom powiatowym/miejskim Policji, komendantom oddziałów Żandarmerii Wojskowej oraz wchodzącym w obręb powiatu gminom, dwa razy w roku do dnia 30 stycznia i do dnia 31 lipca każdego kolejnego roku		komendantom powiatowym/miejskim Policji		
		komendantom oddziałów Żandarmerii Wojskowej		
		wchodzącym w obręb powiatu gminom		

3.2. Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy domowej

Rodzaj działania	Wskaźnik		Wartość wskaźnika/Podmiot odpowiedzialny			
			Razem	minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego	minister właściwy do spraw wewnętrznych	Minister Obrony Narodowej
	liczba osób stosujących przemoc domową	ogółem				
		w tym				

3.2.1. Działania wobec osób stosujących przemoc domową, w tym w ramach procedury "Niebieskie Karty"	objętych procedurą "Niebieskie Karty"	kobiety			X	X
		w tym mężczyźni				
	liczba wypełnionych formularzy "Niebieska Karta - D"	ogółem				
		w tym kobiety			X	X
		w tym mężczyźni				
	liczba wszczętych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową			X		
	liczba odmów wszczęcia postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową			X		
	liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową przez sporządzenie aktu oskarżenia			X		
	liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową przez umorzenie postępowania			X		

Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika/Podmiot odpowiedzialny					
		Razem	Minister Sprawiedliwości	Prokurator Krajowy	minister właściwy do spraw wewnętrznych	Minister Obrony Narodowej	
3.2.2. Uniemożliwienie kontaktowania się osób stosujących przemoc domową z osobami	liczba zatrzymanych osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową	ogółem		X	X		
		kobiety		X	X		
		mężczyźni		X	X		
doznającymi przemoc domową między innymi przez: - wydanie wobec osoby stosującej przemoc domową nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego	liczba zastosowanych przez prokuraturę środków zapobiegawczych w przedmiocie:	dozoru Policji z zakazem kontaktowania z osobą doznającą przemoc domowej (art. 275 § 2 Kpk)		X		X	X
		dozoru Policji pod warunkiem opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym (art. 275 § 3 Kpk)		X		X	X

bezpośredniego otoczenia i zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, - wydanie wobec osoby stosującej przemoc domową zakazu zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej na wyrażoną w metrach odległość, - wydanie wobec osoby stosującej przemoc domową zakazu kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej, - wydanie wobec osoby stosującej przemoc		nakazania opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z osobą najbliższą (art. 275 a Kpk)		X		X	X
	liczba złożonych przez prokuratora wniosków do sądu o zastosowanie lub przedłużenie środków zapobiegawczych w przedmiocie:	zastosowania nakazania opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym		X		X	X
		przedłużenia nakazu opuszczania lokalu mieszkalnego zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym na dalsze okresy		X		X	X
		zastosowania tymczasowego aresztowania		X		X	X
liczba wniosków, w tym określonych w art . 335 § 1 Kpk do sądu w przedmiocie	obowiązku powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach	środki karne	X		X	X	
		środki probacyjne	X		X	X	

domową zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, obiektu	zastosowania środków karnych lub probacyjnych w przedmiocie:	zakazu kontaktowania się z określonymi osobami	środki karne		X		X	X
			środki probacyjne		X		X	X
sportowego lub miejsca pracy, i przebywania na tym terenie, - zatrzymywanie osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową, - stosowanie przez prokuratora oraz występowanie do sądu o zastosowanie wobec osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową, środków zapobiegawczych, w szczególności w przedmiocie dozoru Policji z		zakazu zbliżania się do określonych osób	środki karne		X		X	X
			środki probacyjne		X		X	X
		nakazu opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym	środki karne		X		X	X
			środki probacyjne		X		X	X
liczba podjętych przez sąd decyzji		uczestnictwa w programach korekcyjnych edukacyjnych	środki probacyjne		X		X	X
		zastosowanie nakazu opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym				X	X	X
		przedłużenie nakazu opuszczania lokalu						

zakazem kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej, a także nakazania opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazania zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, ewentualnie tymczasowego aresztowania,	o uwzględnieniu wniosków prokuratora o:	mieszkalnego zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym na dalsze okresy			X	X	X
		zastosowanie tymczasowego aresztowania			X	X	X
	liczba wniosków kuratorów sądowych o zastosowanie przez sąd w postępowaniu wykonawczym środków probacyjnych polegających na:	obowiązku powstrzymywania się od przebywania w określonych miejscach			X	X	X
		obowiązku powstrzymywania się od kontaktowania się z pokrzywdzonym			X	X	X
- występowanie do sądu o zastosowanie wobec osób stosujących przemoc domową		obowiązku opuszczenia przez osobę stosującą przemoc domową lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym			X	X	X
	liczba orzeczeń sądowych uwzględniających	obowiązku powstrzymywania się od przebywania w określonych miejscach			X	X	X
		obowiązku powstrzymywania się od kontaktowania się z			X	X	X

środków karnych lub probacyjnych polegających na obowiązku powstrzymywania się od przebywania w określonych miejscach, kontaktowania się lub zbliżania do pokrzywdzonego, nakazie opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazie zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.	wnioski kuratorów sądowych o zastosowanie przez sąd środków probacyjnych polegających na:	pokrzywdzonym					
		obowiązku powstrzymywania się od zbliżania do pokrzywdzonego			X	X	X
		obowiązku opuszczenia przez osobę stosującą przemoc domową lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym			X	X	X
	Policja	liczba zastosowanych przez Policję nakazów natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia i zakazów zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia,		X	X		X
		liczba zastosowanych przez Policję zakazów zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej na wyrażoną w metrach odległość,		X	X		X
		liczba zastosowanych przez Policję zakazów kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej;		X	X		X
		liczba zastosowanych przez Policję zakazów					

	wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, obiektu sportowego lub miejsca pracy, i przebywania na tym terenie;		X	X		X
Żandarmeria Wojskowa	liczba zastosowanych przez Żandarmerię Wojskową nakazów natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia i zakazów zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i bezpośredniego otoczenia,		X	X	X	
	liczba zastosowanych przez Żandarmerię Wojskową zakazów zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej na wyrażoną w metrach odległość,		X	X	X	
	liczba zastosowanych przez Żandarmerię Wojskową zakazów kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej,		X	X	X	
	liczba zastosowanych przez Żandarmerię Wojskową zakazów wstępu na teren szkoły,					

	placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, obiektu sportowego lub miejsca pracy i przebywania na tym terenie,		X	X	X	
	liczba zastosowanych przez sąd środków przewidzianych w sprawach z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, realizowanych na podstawie Kpc,		X	X	X	

3.2.3. Monitorowanie orzecznictwa sądów powszechnych

Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika/ Podmiot odpowiedzialny	
		Razem	Minister Sprawiedliwości
3.2.3. Monitorowanie orzecznictwa sądów	osądzeni	ogółem	
		w tym art. 207 Kk	
	skazani	ogółem	
		w tym kobiety	
		w tym mężczyźni	
		w tym art. 207 Kk	
w tym kobiety			

powszechnych, w szczegółności: - w zakresie prawa karnego, w odniesieniu do kar, środków karnych, probacyjnych i innych oddziaływań, wobec osób stosujących przemoc domową	przestępst wo z użyciem przemocy domowej	uniewinnieni	w tym mężczyźni		
			ogółem		
		warunkowo umorzone postępowanie	w tym art. 207 Kk		
			ogółem		
		umorzono postępowanie	w tym art. 207 Kk		
			ogółem		
	liczba osób stosujących h przemoc domową, wobec których orzeczono kary	grzywny	w tym art. 207 Kk		
			ogółem		
		ograniczenia wolności	w tym art. 207 Kk		
			ogółem		
		pozbawienia wolności	w tym art. 207 Kk		
			ogółem		
		w tym pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem	ogółem		
			w tym art. 207 Kk		
	liczba orzeczony ch środków karnych i	obowiązek powstrzymania się od	środki karne		
			w tym wobec kobiet		
			w tym wobec mężczyzn		

probacyjn ych, w szczegól ności obowiąz ku zawartego w art. 72 § 1 pkt 6b Kk	przebywania w określonych środowiskach lub miejscach	środki probacyjne			
		w tym wobec kobiet			
		w tym wobec mężczyzn			
	zakaz kontaktowania się z określonymi osobami		środki karne		
			w tym wobec kobiet		
			w tym wobec mężczyzn		
			środki probacyjne		
			w tym wobec kobiet		
			w tym wobec mężczyzn		
	zakaz zbliżania się do określonych osób		środki karne		
			w tym wobec kobiet		
			w tym wobec mężczyzn		
			środki probacyjne		
			w tym wobec kobiet		
			w tym wobec mężczyzn		
		środki karne			

		nakaz opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym	w tym wobec kobiet		
			w tym wobec mężczyzn		
			środki probacyjne		
			w tym wobec kobiet		
			w tym wobec mężczyzn		
		uczestnictwo w programach korekcyjno- -edukacyjnych	środki probacyjne		
			w tym wobec kobiet		
			w tym wobec mężczyzn		
- w zakresie prawa rodzinnego i opiekuńczego w przedmiocie władzy rodzicielskiej	liczba orzeczeń w zakresie władzy rodziciels kiej z uwagi na stosowani e przemocy domowej	ograniczenie władzy rodzicielskiej (art. 109 § 2 Kro)	liczba orzeczeń		
			liczba dzieci		
		pozbawienie władzy rodzicielskiej (art. 111 Kro)	liczba orzeczeń		
			liczba dzieci		
- w zakresie prawa cywilnego w przedmiocie zobowiązania	liczba wniosków c zajmowan	o sądu w przedmiocie zobowiązania do opuszczenia wspólnie szkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazania			

osoby stosującej przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazania zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia	ego mieszkania	zbliżania i jego bezpośredniego otoczenia			
		liczba orzeczeń dotyczących zobowiązania do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazania zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia			
		liczba eksmisji z uwagi na stosowanie przemocy domowej			
Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika/Podmiot odpowiedzialny			
		Razem	minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego	Minister Sprawiedliwości	Prokurator Krajowy
					minister właściwy do spraw zdrowia
3.2.4. Działanie i współpraca służb w	liczba przekazanych organom ścigania i wymiaru sprawiedliwości informacji przez inne służby, w tym zwłaszcza przez pracowników socjalnych o ponownym stosowaniu przemocy			X	X
				X	X

zakresie monitorowania	domowej przez osoby uprzednio skazane za tego rodzaju przemoc						
zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy domowej, w tym wymiana informacji między nimi	liczba wniosków prokuratora do sądu	zarządzenie wykonania kary pozbawienia wolności wobec skazanego za tego rodzaju przemoc, naruszającego ponownie porządek prawny w postaci stosowania przemocy domowej	X	X		X	
	o:	odwołanie warunkowego zwolnienia wobec skazanego za tego rodzaju przemoc, naruszającego ponownie porządek prawny w postaci stosowania przemocy domowej	X	X		X	

liczba wniosków w kuratoró w sądowy ch do sądu o:	zarządzeni e wykonani a warunkow o zawieszon ej kary pozbawieni a wolności (art. 12d ustawy)	złożone		X		X	X
	odwołanie warunkow ego zwolnienia (art. 12d ustawy)	złożone		X		X	X
	uwzględnione przez sąd			X		X	X
	złożone		X		X	X	
	uwzględnione przez sąd		X		X	X	
liczba wniosków o nałożenie obowiązku uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych na podstawie art. 72 § 1 pkt 6b Kk,				X		X	X

3.3. Realizowanie wobec osób stosujących przemoc domową programów korekcyjno-edukacyjnych zmierzających do zaprzestania stosowania

Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika/ Podmiot odpowiedzialny	
		Razem	minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego

3.3.1. Opracowanie ramowych programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową	liczba ramowych programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową			
Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika/Podmiot odpowiedzialny		
		Razem	minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego	Minister Sprawiedliwości
3.3.2. Opracowanie i realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową w warunkach wolnościowych i w jednostkach penitencjarnych	liczba edycji programów korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową			
Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika/Podmiot odpowiedzialny		
		Razem	Minister Sprawiedliwości	Prokurator Krajowy
3.3.3. Zwiększanie	liczba wniosków prokuratora, w tym określonych w art. 335 § 1 Kpk o zastosowanie programów korekcyjno - edukacyjnych		X	
	liczba wniosków prokuratora, w tym określonych w art. 335 § 2 Kpk o zastosowanie programów korekcyjno		X	

udziału osób skazanych przez sąd za przestępstwa w związku z przemocą domową w programach korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową przez wzrost liczby wniosków kierowanych do sądu w tym przedmiocie	- edukacyjnych			
	liczba wniosków prokuratora o zastosowanie programów korekcyjno-edukacyjnych w toku postępowania wykonawczego		X	
	liczba wniosków kuratorów sądowych o zastosowanie programów korekcyjno- edukacyjnych w toku postępowania wykonawczego			X
	liczba wniosków dyrektorów zakładów karnych do sądu penitencjarnego o nałożenie obowiązku uczestnictwa skazanego w programach korekcyjno- edukacyjnych po odbyciu kary, w przypadku udzielenia warunkowego przedterminowego zwolnienia, jeżeli skazany nie został objęty takim programem w trakcie pobytu w zakładzie karnym			X
Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika/Podmiot odpowiedzialny		
		Razem	minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego	
3.3.4 Zapewnienie dostępu do programów korekcyjno- edukacyjnych w każdym powiecie przez całoroczną dostępność miejsc w realizowanych programach	liczba powiatów, w przypadku których dostępność uczestnictwa w programach korekcyjno - edukacyjnych jest całoroczna			

Rodzaj działania	Wskaźnik		Wartość wskaźnika/ Podmiot odpowiedzialny		
			Razem	Minister Sprawiedli- wości	
3.3.5. Monitorowanie orzecznictwa sądów powszechnych w zakresie programów korekcyjno- edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc domową oraz wykonania tego typu orzeczeń	liczba orzeczeń nakładających na osoby stosujące przemoc domową obowiązek uczestnictwa w programach korekcyjno- -edukacyjnych				
	liczba osób przystępujących do uczestnictwa w programach korekcyj- noedukacyj ny ch				
	liczba przystępujących do uczestnictwa w programach korekcyjno- edukacyjnych dla osób przebywających w zakładach karnych	ogółem			
		kobiety			
		mężczyźni			
	liczba osób, które ukończyły programy korekcyjne- -edukacyjne	ogółem			
		kobiety			
		mężczyźni			
	Rodzaj działania	Wskaźnik		Wartość wskaźnika/ Podmiot odpowiedzialny	
				Razem	minister właściwy do spraw zabezpieczen

			ia społecznego	
3.3.6. Monitorowanie udziału osób stosujących przemoc domową w programach	liczba podmiotów realizujących programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową			
korekcyjno- edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową	liczba osób, wobec których grupa diagnostyczno-pomocowa wnioskuje do zespołu interdyscyplinarnego o wydanie skierowania do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową			
	liczba osób, które zostały skierowane przez zespół interdyscyplinarny do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową			
	liczba osób, które przystąpiły do programów korekcyjno- edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową	ogółem		
		kobiety		
		mężczyźni		
	liczba osób, które ukończyły programy korekcyjno- -edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową	ogółem		
		kobiety		
		mężczyźni		
	liczba osób, które uporzycywie uchylały się od uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową			
	liczba osób, wobec których zastosowano karę grzywny w związku z uporzycywym uchylaniem się od uczestnictwa w			

	programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową				
	liczba osób, wobec których zastosowano karę ograniczenia wolności w związku z uporczywym uchylaniem się od uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową				
Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika/Podmiot odpowiedzialny			
		Razem	minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego	Minister Sprawiedliwości	
3.3.7. Badanie skuteczności programów korekcyjno-edukacyjnych kierowanych do osób stosujących przemoc domową przez monitorowanie ich zachowań przez okres do 3 lat po ukończeniu programu korekcyjno-edukacyjnego	liczba osób stosujących przemoc domową, które po ukończeniu programu korekcyjno-edukacyjnego powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy domowej	ogółem		X	
		kobiety		X	
		mężczyźni		X	
	liczba osób osadzonych, poddanych programom korekcyjno-edukacyjnym, które w ciągu 3 lat zostały ponownie osadzone z uwagi na popełnienie czynu podobnego	ogółem		X	
		kobiety		X	
		mężczyźni		X	

3.4. Realizowanie wobec osób stosujących przemoc domową programów psychologiczno-

terapeutycznych zmierzających do zaprzestania stosowania

Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika/ Podmiot odpowiedzialny		
		Razem	minister właściwy do spraw zabezpiecze nia społecznego	
3.4.1. Opracowanie ramowych programów psychologiczno - terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową	liczba ramowych programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową			
Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika/Podmiot odpowiedzialny		
		Razem	minister właściwy do spraw zabezpiecze nia społecznego	Minister Sprawiedliwo ści
3.4.2. Opracowanie i realizacja programów psychologiczno - terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową w warunkach wolnościowych i w jednostkach penitencjarnych	liczba edycji programów psychologiczno - terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową			

Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika/Podmiot odpowiedzialny	
		Razem	minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego
3.4.3. Zapewnienie dostępu do programów psychologiczno-terapeutycznych w każdym powiecie przez całoroczną dostępność miejsc w realizowanych programach	liczba powiatów, w przypadku których dostępność uczestnictwa w programach psychologiczno - terapeutycznych jest całoroczna		
Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika/ Podmiot odpowiedzialny	
		Razem	minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego
3.4.4. Monitorowanie udziału osób stosujących przemoc domową w programach	liczba podmiotów realizujących programy psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową		
psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową	liczba osób, wobec których grupa diagnostyczno-pomocowa wnioskujeła do zespołu interdyscyplinarnego o wydanie skierowania do uczestnictwa w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową		

	liczba osób, które zostały skierowane przez zespół interdyscyplinarny do uczestnictwa w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową		
	liczba osób, które przystąpiły do programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową	ogółem	
		kobiety	
		mężczyźni	
	liczba osób, które ukończyły programy psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową	ogółem	
		kobiety	
		mężczyźni	
	liczba osób, które upoczywie uchylały się od uczestnictwa w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową		
	liczba osób, wobec których zastosowano karę grzywny w związku z upoczywym uchylaniem się od uczestnictwa w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową		
	liczba osób, wobec których zastosowano karę ograniczenia wolności w związku z upoczywym uchylaniem się od uczestnictwa w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową		
Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika/Podmiot odpowiedzialny	
		Razem	minister właściwy do spraw zabezpieczenia

			społecznego	
3.4.5. Badanie skuteczności programów psychologiczno - terapeutycznych kierowanych do osób stosujących przemoc domową przez monitorowanie ich zachowań przez okres do 3 lat po ukończeniu programu psychologiczno - terapeutycznego	liczba osób stosujących przemoc domową, które po ukończeniu programu psychologiczno-terapeutycznego powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy domowej	ogółem		
		kobiety		
		mężczyźni		

3.5. Realizowanie programów wspierających dla osób stosujących przemoc domową zmierzających do utrwalenia i wzmocnienia zmian zapoczątkowanych programami korekcyjno-edukacyjnymi dla osób stosujących przemoc domową lub psychologiczno-terapeutycznymi dla osób stosujących przemoc domową

Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika/ Podmiot odpowiedzialny	
		Razem	minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego
3.5.1. Opracowanie i realizacja programów edukacyjnych lub/i wspierających dla	liczba programów edukacyjnych lub/i wspierających realizowanych w gminach i powiatach		

osób stosujących przemoc domową, które ukończyły program korekcyjno- edukacyjny lub psychologiczno- terapeutyczny	liczba osób uczestniczących w programach edukacyjnych lub/i wspierających dla osób stosujących przemoc domową		

4. Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

4.1. Podnoszenie jakości kształcenia i doskonalenia zawodowego osób przygotowujących się do realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz osób realizujących te zadania

Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika/Podmiot odpowiedzialny					
		Razem	Minister Sprawie dliwości	minister właściw y do spraw wewnętrz nych	mini ster właś ciwy do spra w zdro wia	ministe r właści wy do spraw oświaty i wychow ania	minist er właści wy do spraw kultur y i ochron y dziedzic twa narod owego
4.1.1. Wprowadzanie i realizowanie treści dotyczących zapobiegania, rozpoznawania oraz reagowania na przypadki przemocy	liczba zawodów, dla których w podstawach programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego wprowadzono		X				

domowej do podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego	treści dotyczące zapobiegania, rozpoznawania oraz reagowania na przypadki przemocy domowej						
	liczba szkół realizujących kształcenie zawodowe w zawodach, dla których w podstawach programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego wprowadzono treści dotyczące zapobiegania, rozpoznawania oraz reagowania na przypadki przemocy domowej						
	liczba osób odbywających kształcenie zawodowe w zawodach, dla których w podstawach programowych						

	kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego wprowadzono treści dotyczące zapobiegania, rozpoznawania oraz reagowania na przypadki przemocy domowej.		X				
4.1.2. Wprowadzanie i realizowanie treści dotyczących zapobiegania, rozpoznawania oraz reagowania na przypadki przemocy domowej do	liczba realizowanych programów zapobiegania, rozpoznawania oraz reagowania na przypadki przemocy domowej		X	X	X		X
programów doskonalenia zawodowego	liczba przeprowadzonych szkoleń zawodowych obejmujących treści dotyczące zapobiegania, rozpoznawania oraz reagowania na przemoc domową,		X	X	X		X
	liczba uczestników		X	X	X		X

szkoleń.						

4.2. Wyznaczanie kierunków działań dla podmiotów i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej

Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika/Podmiot odpowiedzialny					
		Razem	minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego	Minister Sprawie dliwości	Prokurator Krajo wy	minister właściwy do spraw wewnętrznych	minister właściwy do spraw zdrowia
4.2.2. Opracowywanie i wydawanie wytycznych dotyczących zasad postępowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	liczba wytycznych dotyczących zasad postępowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury.		X	X		X	X
4.2.3. Opracowywanie materiałów instruktażowych, zaleceń i procedur postępowania interwencyjnego w sytuacjach	liczba opracowanych materiałów instruktażowych, zaleceń i procedur			X	X	X	X

kryzysowych związanych z przemocą domową dla osób realizujących te zadania	w każdym województwie						
4.2.4. Podejmowanie działań zmierzających do nawiązania i wzmocnienia współpracy między służbami realizującymi zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w każdym województwie	liczba interdyscyplinarnych spotkań, konferencji lub szkoleń z udziałem przedstawicieli poszczególnych służb					X	

4.3. Podnoszenie kompetencji osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika/ Podmiot odpowiedzialny	
		Razem	minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego
4.3.1. Opracowywanie diagnoz potrzeb szkoleniowych członków zespołów interdyscyplinarnych oraz grup diagnostyczno-	liczba diagnoz potrzeb szkoleniowych		

pomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	liczba uczestników szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej		
4.3.2. Organizowanie szkoleń w oparciu o wytyczne, o których mowa w punkcie 4.2.1. dla osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej, w tym obowiązkowych szkoleń dla: - członków zespołów interdyscyplinarnych, - członków grup diagnostyczno - pomocowych	liczba szkoleń w każdym województwie		
	liczba osób uczestniczących w szkoleniach		
	liczba członków zespołów interdyscyplinarnych uczestniczących w szkoleniach		
	liczba członków grup diagnostyczno - pomocowych uczestniczących w szkoleniach		

Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika/Podmiot odpowiedzialny			
		Razem	Minister Sprawiedliwości	minister właściwy do spraw wewnętrznych	minister właściwy do spraw zdrowia
4.3.3. Opracowywanie programów szkoleń kierowanych do służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej w zakresie możliwości i form oddziaływania na postawy	liczba opracowanych programów				
	liczba zrealizowanych szkoleń				
	liczba osób				

osób stosujących przemoc domową i ich realizacja	uczestniczących w szkoleniach				

4.4. Wzmacnianie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemoc domowej

Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika/ Podmiot odpowiedzialny	
		Razem	minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego
4.4.1. Realizacja specjalistycznych szkoleń (co najmniej 100 godzin dydaktycznych) umożliwiających uzyskanie certyfikatu specjalisty w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej	liczba zrealizowanych szkoleń		
	liczba osób uczestniczących w szkoleniach		
	liczba osób, które uzyskały certyfikat specjalisty		
4.4.2. Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami doświadczającymi przemocy domowej i z osobami stosującymi przemoc domową, w formie m.in. superwizji, coachingu, doradztwa, grup wsparcia	liczba osób poddanych różnym formom poradnictwa i wsparcia psychologicznego		
	liczba zrealizowanych spotkań superwizyjnych		
	liczba osób uczestniczących w spotkaniach superwizyjnych		